

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 44(314)XXII m. (15 ct.) MONTREAL, 1962 - MAIRONIO metai LAPKRIČIO-NOV. 14 Postage paid at Lachine, P. Q.

PRAKIURSTA SOVIETINĖ BURBULŲ GELDA

DIDELI DARBININKŲ STREIKAI IR ŽMONIŲ RIAUŠĖS DĖL MAISTO KAINŲ PAKĖLIMO RUSIJOJE JAU NENUSLEPIAMAS REIŠKINYS.

Amerikos Jungtinių Valstybių rinkimuose laimėjo demokratai. Nesantais komunistiniame lageryje pastoviai didėja ir plečiasi Indijai atsuko nugaras visi, kuo Nehru pasitikėjo. ... Pietinė Amerika eina drauge su JAV.

CHRUŠČIOV drauge su savo draugu Fidel Castro Amerikos paklupdyti. Kaikuris jų skėrė čiojimas — tai tikrai komedi jantų pasispardymas. Nikita iš gyveno ypač sunkias dienas kaip tik 45-jų spalio sukaktu vių proga, ypač, kai žurnalistai jį paklausė,

KAS KUBOS KRIZĖJE LAIMĖJO IR KAS PRALAIMĖJO?

Nikita raudonuodamas atsa kė: „Užmirškite tą. Laimėjo blaivus protas (blagorazumi je)“. Ir paaiškino, kad 40 įren gimų vairuojamoms raketoms laidyti jau išmuntuotos, ir kad visi Kennedy reikalavimai bus išpildyti. ... Pasaulinė opinija tačiau nepatenkinta, kad

AMERIKA NEIŠNAUDOJO VISŲ KUBOS KRIZĖS GALIMYBIŲ

į ją įjungiant ir Berlyno klausimą, kuris taip pat galėjo būti drauge „išmuntuotas“ iš Chruščiovo dienotvarkės. Bet ir pačios JAV dar nepasitiki, ar Chruščiovas viską iš Kubos išsi vežė, nes jau pradamos kalbos, kad bombonešiai esą pačios... Kubos. Taigi Raudonojo Kryžiaus kontrolei bus dar daug darbo. Tačiau ir ta kontrole ar jau galima bus tvirtai ir tikrai pasitikėti?

Įdomu, kaip

KUBOS KRIZĖS FONE VYKO JAV KONGRESO RINKIMAI?

Atrodo, kad Kubos krizė rinkimų neveikė, — jis vyko iš daug reikalų fone, kas yra geras faktas.

Demokratai senatė gavo 4 naujas vietas, bet apie tiek ne teko atstovų rūmuose, o bendrai demokratų kongrese turi žymią persvarą. Ir gubernatorių demokratų gavo 21, o res publikonai tik 14, bet svarbiausia pozicija — new Yorke — atlaikė respublikonai, kurių atstovas yra N. Rockefeller, vėl laimėjo rinkimus ir tapo respublikonų kandidatu į būsimus prezidentus.

J. A. V. PREZIDENTO brolis Ted Kennedy išrinktas.

LABAI SVARBŲS REIŠKIS NAI SOVIETŲ SAJUNGOJE:

streikai ir riaušės prieš sovietinę diktatūrą. To dabar jau ne galėtų sovietinė diktatūra nutylėti.

RIAUSĖS, kaip paaiškėjo, Rusijoje įvyko tuoju, kai Maskvos diktatūra paskelbė maisto produktų kainų pakėlimą. Riaušės įvyko keliose vietose. Joms malšinti teko panaudoti miliciją ir net kariuomenę.

Dar įdomesnis reiškinys —

PRASIDĖJUSIEJI MASI NAI DARBININKŲ STREIKAI,

kurie sovietuose yra griežtai uždrausti. Dabar jau taip pradeda streikai reikštis, kad valdžia neįstengia jų nutildyti. Laikraštis „Sovetskaja Rossija“ su pasipiktinimu rašo, kad darbininkai, nepatenkinti blogu atlygiu už darbą, pradėjo streikuoti. „Sovetskaja Rossija“ rašo atvejus, kai sustreikavę 40 tūkstančių darbininkų. Tai ge

ras reiškinys, nes sovietinis žmonių pavergėjas neįstengia nuslopinti kylančios žmonių valios.

STREIKAI TAI — DIDELIS PLYŠYS SOVIETINĖ DIKTATŪROS GELDOJE,

kuri pamažu, jeigu ne staigiai, pradės skęsti, nes žmonės pradeda susiprasti ir pradeda reikšti savo valią.

DORBININKAI, kuriuos bolševikai apgavo ir ligšiol vis dar vedžioja ant komunistinio pavadžio, bus tas veiksnys, kuris diktatūrai suduos mirtiną smūgį.

DE GAULLE laukia lapkričio 18 d. rinkimų ir prašo balsuoti už tuos, kurie Prancūzijai neša atsinaujinimą.

DARBININKAI, kuriuos bolševikai JAV ir

TARSIS SU JAV VALDŽIA DĖL BERLYNO

ir kitais klausimais, kurie stovi politinėje dienotvarkėje.

NEHRU pagrįstai išgyvena smūgius. Visi tie, kuriais jis pasitiko ir kuriais vylėsi, jam atsuko nugarą. Jau karui su Kinijos komunistais prasidėjus. Nehru pasiuntė Indijos žemės turimų ministrų į Maskvą, o paskui paprašė karinės pagalbos, bet

MASKVA ATSAKĖ INDIJAI PADĖTI,

atsisakė duoti jau pažadėtų lėktuvų, atsisakė duoti ir bet kokių karinės pagalbos, kurią nukreipė Indijos priešams — Kinijos komunistams. ...

KOMUNISTŲ lageryje įdomus reiškinys: Indijos komunistai mirtinai susikirto su Kinijos komunistais; Indijos atstovas Bulgarijos kompartijos suvažiavime piktai kritikavo Chruščiovo vedamą politiką ir jo kurstymus prieš Albanijos komunistus; Gvinejos prezidentas Seku Ture, leidęs rusams statyti aerodromą, patyręs Rusijos imperializmo kėslus, nusigrįžo nuo „draugo Chruščiovo“ ir neleido rusų lėktuvams nusileisti į rusų statytą aerodromą. ...

JEMENE vyksta imamo kovos su perversmininkais.

NIXONAS Kalifornijoje rinkimus pralaimėjo ir užbaigė politinę karjerą.

RUZVELTIENĖ mirė lakr. 14 d. Jos laidotuvėse dalyvavo esamas ir buvusieji JAV prezidentai, bet neužtarnautai, nes Ruzveltienės veikla nepasitaravo nei Amerikai, nei žmoniui, nes ji palaikė sovietinio smurto vykdytojus, o dipukus prievartavo grįžti į sovietų vergiją.

— Indijoje suimta visa eilė komunistų, o Krišna Menon visai pavarytas iš pareigų.

— Kinijos komunistai pasiūlė Indijai paliaubas, bet tikrai pasiliekančią užgrobtas sritis.

— Pakistanas užprotestavo prieš Turkijos pasirošimą Indijai duoti ginklų, ir Turkija su silaiki.

— JAV laivai kontroliuoja sovietų išvežamus ginklus iš Kubos.

— JAV komisija tiria Berlyno sąlygas.

KAS NAUJA KANADOJE

KANADOS MINISTERIS PIRMININKAS J. DIEFENBAKER PIRMADIENĮ PRIĖMĖ PAVERTGŲJŲ EUROPOS TAUTŲ SEIMO DELEGACIJĄ

Delegacija aiškinosi pavertgų jų tautų klausimus ryšium su Kanados vyriausybės keliamuoju Jungtinėse Tautose sovietinio kolonializmo klausimu.

Ši pirmadienį, lapkričio 12 dieną Kanados Ministeris Pirmininkas John Diefenbaker priėmė pavertgų Europos tautų — PET — delegaciją, kurią sudarė PET pirmininkas Dr. G. Dimitrov ir Generalinio PET komiteto nariai: V. Sidzikauskas — Lietuvos V. Masens — Latvijos ir J. Lettrich — Čekoslovakijos.

Be pasimatymo su ministru pirmininku, delegacija turėjo eilę pasikalbėjimų su Kanados parlamento ir Senato nariais, taip gi kitais politiniais veikėjais.

Su visais Ottawoje kalbėtais Sovietų Rusijos pavertgų ir kolonizuojamųjų tautų išlaisvinimo klausimais ryšium su Kanados vyriausybės pasiryžimu Jungtinėse Tautose iškelti sovietinio kolonializmo klausimą ir reikalavimą, kad sovietinė okupacija būtų baigta, atitraukiant visas okupacines jėgas ir duodant tautoms laisvę pačioms spręsti savo likimą laisvų rinkimų būdu.

MIN. VACLOVAS SIDIS KAUSKAS MONTREALYJE

Skrisdamas iš New Yorko į Ottawą, PET seimo Generalinio komiteto narys organizaciniams reikalams, V. Sidzikauskas, sekmadienio popiečio metu dvi valandas buvo Montrealio aerodrome, kur su juo matėsi ir turėjo pasikalbėjimą KLV Krašto Valdybos nariai: Prof. Dr. V. Pavilanius Inž. I. Mališka ir NL red. J. Kardelis.

LATVIŲ TAUTA MINI BĖS ŠVENTĖ Lapkričio 18 d. sukančia 44 m. tautaiams pasiskelbus nepriklausomais

Lietuvos kaimynas — Latvija lapkričio 18 d. mini 44-ją nepriklausomybės paskelbimo dieną. Kaip ir lietuvių bei estų tautos, ir Latvija kenčia sovietinio pavergimo priespaudą ir tik laisvėje gyvenantieji latviai tegali paminėti savo valstybinę šventę ir drauge kelti griežtą protesto balsą prieš tautų pavergimą, vykdomus rašinio metodus, krašto ūkinį alinimą.

Panašiai kaip ir Lietuvą, bolševikai Latviją buvo nusiaubę kelis kartus.

Pavertgų Latvijos likimą skaudžiai išgyvena lietuvių Vakaruose gyvenančių tautiečiai. Laisvieji latviai su laisvinimo veiksniais švedijoje, Vokietijoje ir JAV-se toliau vykdo išlaisvinimo kovą, palaiko glaudžius ryšius su kitais pabaltiečiais bei Rytų Europos pavergtaisiais, kiekviena proga pasaulio viešumon kelia savo valstybės laisvės atstatymo reikalą.

Latvijos nepriklausomybės šventės proga latvių tautą nuo širdžiai sveikiname. Linkime sėkmės mums visiems bendrai kovojant dėl laisvės gintarinės Baltijos pakrantėse!

— Edenas ir Attlee išpėjo MacMillaną nesidėti į Europos sąjungą.

— JAV pasiūlė tuoju pasiųsti sutartį nutraukti A bandymus.

I Jamenas nutraukė santykius su Saudo Arabija.

Susitikusieji su V. Sidzikausku KLB Kr. V-bos nariai aiškino, kaip kuriuos aktualius politinius klausimus ir be ko kita PET atstovybės Kanadoje sudarymo klausimą.

Sužinota, kad PET delegacija po pasimatymo su ministru pirmininku J. Diefenbakeriu vyks į Torontą. o iš ten — į Montrealį.

Pasikalbėjime, p. Sidzikauskas trumpai apibūdino paskutinius tarptautinius politinius klausimus, kurie yra gyvai jau čia Pasaulio sostinėje, New Yorke.

KANADOJE IŠKILŲ VALS TYBINIS LOTERIJOS KLAUSIMAS

Tuo tikslu sudaryta specialioji komisija. Loterija būtų naujojo ligoninių išlaisvinimo tikslams. Kap žinoma, dabar Kanada užsienio loterijoms išmoka kasmet apie 10 milijonų dolerių. Išteigęs savo loteriją, tie pinigai galėtų likti namie.

LENKŲ RENGTIME SO VIETINIO ANTIKOLONIA LIZMO KONGRESE,

kuris vyko Montrealyje, Platau salėje praėjus sekmadienį, dalyvavo ir gražią kalbą pasakė Kanados Imigracijos bei Pilietybės ministeris Richard Bell. Garbės svečių tarpe buvo PET ex-pirmininkas Stefan Corbouski iš Washington'o ir, keletas Kanados parlamento narių. Lietuvius atstovavo p. Liudas Stankevičius.

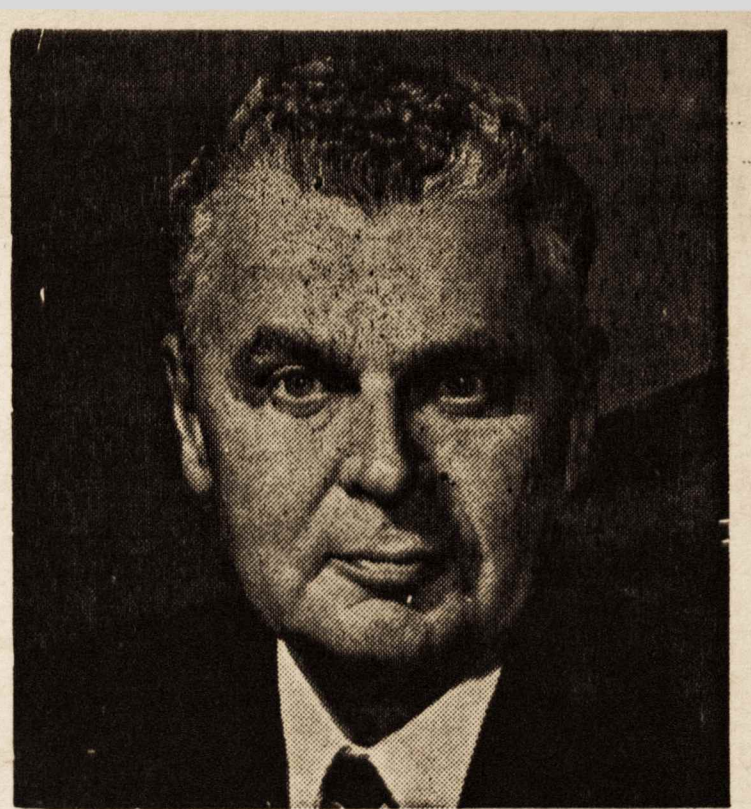
LIETUVOS ATSTOVO NO TA JAV VALSTYBĖS SEKRETORIUI

Spalio 25 d. Lietuvos atstovas, J. Kajeckas, įteikė notą J. A. Valstybės sekretoriui, Dean Rusk, ryšium su JAV laikytais Sovietų ekspansijos Kuboje klausimu. Joje, tarp kitko pasakyta:

„Šiuo istoriniu Sovietų oven zvyvinį grėsmių momentu pasaulio taikai, saugumui ir laisvei, aš noriu pareikšti mano gilią naujos akcijos įvertinimą, kurios Jungtinės Valstybės ėmėsi prieš klatingus tarptautinio komunizmo išiveržimus. Tvirtai nepalaužiama Jungtinių Valstybių laikysena sustiprins ryžtą ir viltį Lietuvių Tautos, Sovietų agresijos aukos, atgauti savo laisvę bei nepriklausomybę“.

Šiomis dienomis jis dalyvavo Latvijos Ministerio priėmimo tės proga ir Lebanono Ambasadoriaus priėmimo.

Jis taip pat dalyvavo Latvijos Nepriklausomybės šventės minėjime.

KANADOS MINISTERIS PIRMININKAS
J. DIEFENBAKER,

kuris lapkričio 12 dieną priėmė Pavertgų Europos Tautų seimo delegaciją, su kuria kalbėjosi dėl Kanados vyriausybės iniciatyvos iškelti Jungtinėse Tautose sovietinio kolonializmo klausimą, jį pasmerkti ir pareikalauti, kad iš Pabaltijo valstybių sovietinė okupacija būtų pašalinta.

MASINŲ FONDO VAJUS

Nepaprastai malonu suminėti, kad ryšium su masinų pirkimu ir meno kūrinių, kuriuos mūsų dailininkai paukojo spaudos židno išlaikymo tikslui paskirstymu, ir daugiau tautiečių atsiliepia įnašais NL Masinų Fondui. Dėkingi visiems, kas NL paremia, skelbiame šiuos įnašus:

Bajoraitis Juozas,	Hamilton	10.00
Jaugelis S.,	Verdun	20.00
Strauss Klemensas,	Montreal	10.00
ABCD,	Montreal	25.00

Lietuviškosios spaudos židinio rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

Masinų Fonde buvo 10,604.00 Per savaitę gauta ... 65.70 M. F. dabar yra ... 10,669.00 Fondui užplanuota ... 15,000.00 M. F. dar trūksta ... 4,331.00 Pastaba: Vis dar nespėjame visiems išsiųsti šėrų, bet tai bus padaryta galimai trumpesniu laiku.

Dėkingi būsimiems visiems, kas prisidės prie Fondo papildymo prisidės.

Valdyba.

Naujienos iš pasaulio sostinės

VLIKO ŽYGLAI LIETUVOS

Ryšium su paskutiniu metu tarptautinėje politikoje vykstančiais kai kuriais lūžiais, VLIKo Prezidiumas teikė kelias atvejas savo pareiškimus Lietuvos laisvinimo reikalui.

1. JAV prezidentui John F. Kennedy užblokavus Kuboje Sovietų S-gos puolamuosius ginklus ir pasiruošimus pulti, spalio 24 d. Vliko prezidiumas pasiuntė prezidentui telegramą. Joje buvo pasakyta, kad kaltama pavertgosis lietuvių tautos vardu ir, kad šis prezidento ryžtingą žygį Vlikas vertina labai augštai. Tik tokiais ryžtingais žyglais kovojant prieš sovietų karinius grąsinimus gali būti užkirstas kelias tolimesnei imperialistinei Sovietų ekspansijai. Kartu buvo išreikšta viltis, kad panašūs žyglai bus padaryti ir dėl Lietuvos laisvės. Tą pačią dieną panašaus turinio telegrama buvo pasiųsta ir Valstybės sekretoriui Deanui Ruskui.

2. Kubos krizės metu, po ypatingai griežtos JAV ambasadoriaus Adlai Stevensonso kalbos JT, jam Vliko pirm. dr. A. Trimakas spalio 24 dieną pasiuntė laišką. Laiške pareikštas pasitenkinimas ambasadoriaus kalba ir tvirtai aiškiu žodžiu tarptautiniams, kaip pats Stevensonas pasakė „pasauliniame teisme“. Laiške buvo pareikšta viltis, kad ambasadorius panašiai kalbės ir pavertgosis Lietuvos laisvės reikalo.

PRANEŠIMAS VISIEMS „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ MASINŲ FONDO VAJŲ TALKININKAMS

N. L. Masinų Fondui paremiui, mūsų dailininkų suaukotų meno kūrinių, loterijos bilietų platinimas baigsis š. m. gruodžio mėn. 1 d. Loterijos užbaigimui suruoštame parengime Aušros Vartų parapijos salėje, kuriame įvyks visų suaukotų meno kūrinių paroda, ir išplatintų laimingųjų bilietų traukimas.

Todėl maloniai prašome visus Montrealyje esančius M. F. v. talkininkus paskubėti gauti bilietų knygetes išplatinti ir nevēliau kaip iki gruodžio m. 1 d., 8 val. vakaro atsiskaityti. Tuo pačiu priminama ir vi

REIKALŲ SARGYBOJE

tuvos reikalui, nes tiek Ameriką tiek Lietuvą liečia tas pats sovietinis imperializmas.

3. J. T. Žmogaus Teisių Komisijoje buvo svarstomas religinių žydų persekiojimas Sovietijoje. Ta proga JAV atstovas Philip M. Klutznick pasakė stiprią ir įspūdingą kalbą prieš sovietus dėl jų valstybėje pačios valdžios vykdomus religinius žydų persekiojimus. Ryšium su tuo, Vliko prezidiumas pasiuntė lapkričio 1 d. laišką. Kuriu buvo įvertintas atstovo žodis, ginant žmogaus teises ir laisves. Drauge buvo apgailestauti, kad tą pačią progą, kalbėtojas ne vienu žodžiu neužiminė apie religinį žmonių persekiojimą Lietuvoje. Kartu prie Lietuvos ir pareikšta viltis, kad kitą kartą nebus pamiršta ir Lietuva. P. Klutznick savo lapkričio 5 d. laišku padėkojo Vlikui už jo kalbos įvertinimą ir gautąją medžiagą, kurią jis ateityje galės panaudoti.

4. Prasidėjus Vatikane Ecu meninės Tarybos suvažiavimui, VLIKo pirm. dr. A. Trimakas spalio 8 d. pasiuntė valstybės sekretoriui kardinolui Ameletui Cicognati sveikinimą Tarybai, linkėdamas kuogeriausio pasisekimo. Kartu buvo prašyta, kad būtų apsvaistytas ir okupuotos Lietuvos bažnyčios persekiojimas. Lapkričio 3 dienos laišku, Apaštališkos Atstovybės Vatikane buvo Vlikui padėkota kardinolo Cicognati vardu.

siems N. L. skaitytojams ir talkininkams, esantiems už Montreality, kurie yra gavę loterijos bilietus, nedelsi juos užpildyti ir atsiskaityti su N. L. re daktoria iki lapkričio mėn. 30 d. Šis pranešimas neličia toli mesnio N. L. Masinų Fondui šėrų platinimo akcijos. Malo nius N. L. skaitytojus ir talkininkus nuoširdžiai kviečiu ir toliau M. F. vajų remti iki pilno jo užbaigimo.

J. Šiaučiuolis,
Spaudos B-vės „Nepriklausoma Lietuva“ Masinų Fondo Vajaus, Montrealio Atstovas.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!

For loyalty to Canada!

Už ištikimybę Kanadai!

For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cashLEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pasto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Atsakymas Paleckiui

per Madrido radio stotį gyvu žodžiu, pasakytų
VLIKO VICEPIRMINKO JUOZO AUDĖNO

Tatai pđaryti mane ragino Justas Paleckis. Jis šių metų spalio 7 dienos Komjaunimo Tiesoje, kaip ir keliais kitais atvejais anksčiau, rašo palyginimą apie tai, kas buvo ir kas yra.

Dabartinę komunistinę priešpauą Paleckis lygina su diena, o buvusios laisvės ir nepriklausomos Lietuvos laikotarpį su naktimi. Tu, Justai, rašai, kad nebuvo nepriklausomos Lietuvos, o tik buvusi Vakarų interventų padarinys. O sakyk, kas yra dabar? Argi dabartiniai Maskvos interventai su visomis savo karinėmis ir politinėmis jėgomis yra Lietuvos laisvė? Ar gi dabar, kai už tavo nugaros stivi eibės rusų ir savo nuogais kardais diriguoja, ką jūs, kaip jų iškamšos Lietuvoje, turite daryti ir kaip turite daryti. tai jau laisvė?

Tu mini Vilnų, mini Klaipėdą kaip Lietuvos miestus. O kodėl tu nekeli klausimo Kremliui dėl Gardino, dėl Lydos, dėl Svyrių ir visos eilės kitų Lietuvos miestų ir vietovių, kurie visi buvo ir yra atskirti nuo Lietuvos? Kodėl, pagal tavo, Vyresnysis brolis toks neteisingas ir vis tebeįlaiko apžiojęs Lietuvos žemes? Kodėl tu tyli kai Karaliaučius vadinamas Kaliningradu, Tilžė Sovietsk? Kodėl iš viso išnaikinti lietuviškieji vardai visuose Rytprūsioje? Ar tai reiškia Lietuvos žemių ar lietuvių tautos laisvę? Neapgaudinėk savęs ir nemeluok lietuvių tautai apie laisvę, kurių sovietinėje santvarkoje ir rusų okupuotoje Lietuvoje nebuvo ir nėra.

Tu sakai, kad per septynerius metus buvo iš varžytinių parduoti aištuoni tūkstantčiai valstiečių ūkių. Visų pirma to kio statistikos nėra. Tai grynas tavo prisaminimas. Bet kodėl tu nieko nesakai, kai sovietinė okupacinė valdžia iš visų Lietuvos valstiečių atėmė apie kečius šimtus tūkstančių ūkių ir iš jų sudarė Stalino, dabar Chričiovo neapripiamus dvarus? Kodėl tu nematai tuose dvaruose įvestos kolektyvinės baudžiavos, kurią Kremlius Lietuvai užkrovė? Kalbi, kad dabartinė pramonė kur kas daugiau pagamina negu ji pagaminavo prieš dvidešimt metų? Būti gerai, kad nors maždaug tas tos pramonės gaminių tektis Lietuvai. Bet kodėl per paskutiniuosius dvidešimt metų lietuvių tauta daug prasciau gali maitintis, negu ji maitinosi prieš tai laisvos ir nepriklausomos Lietuvos laikais? Kodėl šio septynmečio plane iš Lietuvos išplėsiama du su puse milijardo rublių, o į Lietuvos ūkį įdeda Laisvoji tribūna.

Lapkričio 14 dienai

Lapkričio 14 d. Quebeco provincijos vyventojai renka savo parlamentą. Tai labai svarbus įvykis demokratinėje santvarkoje, nes nuo išrinktų atstovų kvalifikacijų, intelekto, sąžinės ir gerų norų priklausys provincijos gyventojų politinis ir ekonominis gerbūvis bent ke-

tą metų. Dėlto kiekvieno susiratusio piliečio, turinčio teisę balsuoti, yra tiesiog pareiga aktyviai dalyvauti tuose rinkimuose, t. y. pasinaudoti ta garbine teise. Kaip pasiklosi, taip išsimiegosi, sako lietuvių patarlė. Kokią valdžią išsirinksi, tokią ir turėsi. Kas rinkimuose pats

Meno Kūrinių skirstymas įvyks gruodžio 1 dieną, šeštad.

„Nepriklausomos Lietuvos“ lietuviškosios spaudos žinio sutiprinimui ir suformavimui į pajėgią dirbti visokius spalvos darbus leidyklą, lietuvių dailininkai yra suaukoję augšos vertės meno kūrinių. Spaudos Bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“ šiuos visus darbus leidžia laimėjimo būdu.

Daugelis dailininkų jau atsiuntė savo kūrinius - paveikslus, skulptūras, mozaikos kūrinius, o dailininkė A. Tamošaitienė prie savo tapybos kūrinių pridėjo dar specialiai išauktą savo Meno Studijoje menišką tautinį drabužį; kitų pažadėti kūriniai dar laukiami.

Dabar gi pranešama, kad Meno Kūrinių laimėjimų bile ai jau platinami.

Biletų galima gauti pas Mašinų Fondo vajeaus talkininkus.

HENRIKAS NAGYS

PRAGIEDRULIAI ir ŠEŠĖLIAI...

KULTŪRINIO GYVENIMO KOMENTARAI

* * *

Pasaulio Lietuvių Bendrojo menės Centro valdybos sušauktas JAV ir Kanados Lietuvių bendruomeninių vadovybių pasitarimas Toronte buvo sveikintinas ir sveikais įvykis. Tokių diskusijų reikėtų daugiau ir dažniau, tada mažiau būtų ne sklandumų bei neaiškumų. Ir šiuo atveju, mūsų visuomenio ir kultūrinio gyvenimo dalis teigiamybių bei neigiamybių buvo detaliau panagrinėta, pasidalinta nuomonėmis apie toli mesnius planus, pajieškota būdų ir priemonių mūsų bendruomenę sustiprinti. Gaila, kad kaikiuriems klausimams nebuvo skirta pakankamai laiko, o tai vėlta įsidėmėti šaukiant kitus panašius pasitarimus. Priimtosios ir paskelbtosios rezoliucijos informavo mūsų visuomenę apie posėdžių apimtį bei pobūdį.

Parašėte norėtusi paklausti kokių būdu „Drauge“ kaikiurios rezoliucijos pasirodė kitokioje redakcijoje? Kas tuos pataisymus atliko ir kodėl? Ypač įdomus „apipjaustymas“ atlikta rezoliucijoje apie PLB Kultūros tarybą.

* * *

Kita parašinė pastaba apie netrukus Čikagoje įvykstantį, antrąjį kultūros kongresą. Tebestebina mus kelių laikraščių pastanga įtikinti savo skaitytojus, kad visos tamsios pajėgos norinčios užčiaupiti dr. J. Griniui burną. Kad štai, vienam asmeniui, padariusiam kai kurias smulkias taktines (sic!) klaidas, neduodama teisės viešai pasireikšti. Iš tiesų, minimas asmuo tėra, nuolat ir nuolat pasikartojusių atvejų, dar vienas atvejis. Dar vienas atvejis, kai rašytojo kūrybos vertimo vardas buvo vertinamas ir teisiškai siamas rašytojo asmuo. Dr. Jonui Griniui niekas neginčija teisės vienaip ar kitaip vertinti jam patinkančias ar nepatinkančias knygas, nesu tinkame tačiau, kad jam būtų

aktyviai nedalyvauja, vėliau neturi moralės teisės kritikuoti jam nepatinkamus valdžios veiksmus.

Mums lietuviams Kanada, o čia gyvenantiems, Quebec'o provincija tapo antrąja tėvyne. Be jau čia seniai gyvenančių lietuvių, gan žymus mūsų skaičius atvyko čia su nauja emigracijos banga 2-jo pasaulinio karo pasėkoje. Jau veik visi giliai įsijungė į čionykštį gyvenimą, įsigijome pilietybę, turimą patyrimą — taigi visas civilinės šalies teises ir pareigas. Šios provincijos gyvybiniai reikalai gyvai atsiliepia ir mūsų asmeninius reikalus.

Dėlto savaime aišku, kad mums turi rūpėti šalies vyriausio šeimninko institucija — parlamentas, nuo kurio priklausys ir mūsų gerbūvis ateityje. Tad jo rinkimuose aktyviai talyvaukime patys!

Šie dailininkai yra atsiuntę kūrinių:

Bukauskas Romualdas — Karnavalas.

Skulptorius Dagys — Sargybinis, žvalgas ant pilies bokšto.

Skulptorė E. Docienė — Mergaitė.

Januškevičius Česlovas — Mozaika Šokėja.

Norkus Jonas — Vinco Kudirkos portretas.

Remeika Vytautas — Senas jaunuolis(?).

Šablauskienė Ona — Tulpės.

Sepetytys Aliosnas — ???

Tamošaitienė Anastazija — Kopytėlė prie tėviškės ir taut. drabužis.

Tamošaitis Antanas — Žvejys.

Valius Telesforas — Vasara.

Vazalinskas Alfonsas — Laurynijos gamta prieš atgimimą.

Viesulas Romas — Sunkų giriai be gegutės.

Žmuidzinienė Halina — Naturmortas.

Visiems jau atsiuntusiems meno kūrinių nuosirdžiai dėkodami, laukiame dar iš pasižadėjusių ir nepasižadėjusių pamos, kurios ir tikimės.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

VISOMS KLB APYLINKIŲ VALDYBOMS SOLIDARU
MO MOKĖSČIO REIKALU

K. L. B. Krašto Valdybos pagrindinis ir beveik vienintelis pajamų šaltinis yra iš apylinkių gaunama solid. mokesčio dalis. Tenka džiaugtis, kad kasmet solid. mok. sumos pastoviai auga. Tas rodo, kad mes vis daugiau įsisauginame bendruomenines idėjas ir bendrųjų reikalų supratimą.

Ruduo ir žiema — geriausias laikas solid. mok. rinkti. Visi žinome, kad solid. mok. nepašauš, nedaug kas jį susimoka, ir priešingai — nedaug kas atsisakys. Užtat mes kviečiame visas Kanados LB apylinkių valdybas tą klausimą rimtai apsvastyti ir susidaryti planą solid. mok. rinkimui.

Šia proga mes norime atkreipti Tamstų dėmesį, kad be einamųjų išlaidų, šiemet KLB Krašto Valdyba yra įpareigota remti ir ELTA - PRESS, Ro moje, iš savo kuklios sąmatos sumų.

Apylinkės, kurios nebeturi kvitų knygučių solid. mok. rinkti, prašomos tuojau pat kreiptis į Krašto Valdybą, kad laiku jas būtų galima pasiųsti.

Tikėdamiesi efektyvios finansinės paramos iš Tamstų.

Su geriausiais linkėjimais.

P. Lukoševičius.

Krašto Valdybos Pirmininkas.

P. Rudinskas,

Iždininkas.

daugeliui nemaža staigmena, bet tiems, kurie atydziai sekė tos eros paskutinių laikų bankrotinę hegemoniją, tai nebuvo nieko nelaukta.

Pabuvę prie provincijos varo vos 2 su viršum metų (jų mandatas galiojo dar apie 3 metus), liberalai ryžosi pasitraukti ir duoti progą gyventojams vėl per naujus rinkimus pasisakyti dėl valdžios nuveiktų darbų, o kas svarbiausia, tai gauti tiesioginį specialų mandatą naujam, labai reikšminiam provincijos gyvenime projektui — elektros energijos suvalstybinimui. Tai pagrindinė parlamentinio paleidimo priežastis. Daugumai tai buvo nelaukta staigmena.

Opozicija, matomai užklupta iš netyčių, pradėjo šaukti, kad dėl elektros energijos suvalstybinimo, esą, nebuvo reikalo paiešti parlamentą. Valdžia tai galėjo vykdyti gautu anksčiau eiliniu įgaliojimu. Elektra, esą, tik pretekstas.

Ministeris pirmininkas Jean Lesage, įtikinančiai išaiškino, kodėl šiuo metu buvo imtasi taip svarbaus žygio: 1960 metų rinkiminėje kompanijoje elektros energijos suvalstybinimo klausimas visai nebuvo keliamas, t. y. rinkikai nebuvo specialiai informuoti taip svarbiu klausimu, kuris galėjo paveikti ir rinkimų rezultatus. Dėl to dabar norima plačiai išaiškinti, patį reikalą ir leisti per rinkimus patiems gyventojams spręsti. Išrinkimas liberalų, valdžios, bus aiškus mandatas Nukelta į 3-čią psl.

JUOKDARIAI

MIZARA SU BIMBA OKUOJASI

Mizara: Antanai, Antanai!..

Mizara: Ką tu ten su dipu kais, — jie ir Staliną keikė...

Bimba: Kas čia kalba?

Bimba: Keikė! Ir draugas Nikita keikia...

Mizara: Antanai, tu tur būt užmigai...

Mizara: Tu, drauge, būk at sargesis su keiksmiais. Ką tu gali žinoti, kad kas nors po Ku bos krizės, nepradės ir jį keikti.

Bimba: Kur čia miegosi, jei gu jau ir Nikita pabudo...

Mizara: Nu jau tu per daug. Mūsų gi partija ir jos vadas da Nukelta į 7-tą psl.

Mizara: Kaip tu manai, Antanai, kas čia dabar bus? Ir Ku bos krizė ir Rusveltienė mirė...

Mizara: Ši čecharda, matai, vyksta...

Bimba: Dipukai už Ruzveltienę poterių nekalba, bet mums tai didelis nuostolis.

Bimba: Nu jau tu per daug. Mūsų gi partija ir jos vadas da Nukelta į 7-tą psl.

Ispanija visai iš arti

Lapkričio 14 dienai

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

čiausiu „tinto“ vynu or viena stikline „cerveza“ — alaus.

Tarp Barcelonos ir Lisabonos ar Madrido matomas skirtumas. Barcelona jau yra pramonės miestas, čia ir darbininkai daugiau uždirba, stengiasi idomiau laiką praleisti, kartu atiduodami dalį savo uždarbio įvairioms pramogoms, kiek geriamam maistui. Bet kartoju, jo pragyvenimo lygis yra gal tik 40% amerikiečio ar kana diečio darbininko. Ir jeigu jis išsigija itališką motociklą ir pasisodinęs savo „senjoritą“ važiuoja į miesto apylinkes, tas jau reiškia, kad jis turi neblogą darbą, yra nebologai atlyginamas. Apie pontiacus, ševrole tus ar oldsmobilelius jis nesvaj oja. Pasidžiaugia, pamatęs tele vizioj restorane ar filme. Be to, aš nemanau, kad jis pasiten kintų vien „good time“ pralei dimu ir išvyka į tolimesnes vie tas.

Kaip portugalas, taip ir ispa nas, nemėgsta vienumos. Už tenka išeiti vakarais į miesto gatves — Lisabonoj, Madride, Barcelonoj ar Toledo — jos bus visuomet pilnos jaunimo ir senimo, vaikišiojančio pagrin dinėmis miesto gatvėmis, susto jančio prie krautuvų langų ar besėdinčio lauke įrengtuose res toranuose ir kavinėse tik dėl „negro caffè“, coca colos ar coniacio ir gyvai mostikuojan čių rankomis. Tai futbolo, lote rijos ir bulių kovų įstaigos. Por tugalas ir ispanas ramiai neišsė dės ar išstovės. Jis turi būtinai rūpintis, judinti rankomis, ges tikuliuoti. Dar ryškiau tai pama toma futbolo stadione ar „pla za de torros“. Turiu, šias dvi vietas yra sunku tą pačią dieną, sekmdienį, suderinti, nes abi, visą savaitę ispano laukiamos pramogos, vyksta beveik tuo pačiu laiku, tik pusvalandžio skirtumu. Futbolo mėgėjas iš sėdės stadione visą rungtynių laikotarpį, tačiau nemanau, kad lietuvis išbūtų bulių kovos aikštėje lig pat pabaigos. Nė mūsų būdai.

Nekalbėsiu apie tai, kad kiek vieną atvykusį svetimšalį prie bulių kovos aikštės užpuola spekuliantai, siūlydami dvigu ba kainą bilietus (nors įėjimo bi letus gali gauti kasoje) ir užtik rindami gerą vietą, bilieto tikru mą ir pan. Meskime visas bulių kovų iliuzijas, matytas filmuo se! Ten, viskas atrodo labai gražiai, ten — įvyksta meilės istorijos, romanai ir tt. Tačiau tikrovė yra visai kita. Po para do ir trimių, išbėgus buliui, aikštė ir prasidėjus kovai, maty tai ne filme, bet Madrido rin ge, pasidaro žiauru, kartu pra

dėjimu. tai rodo ir tų gražių valdžios nuveiktų darbų akty vas, per palyginamai taip trum pą laiką: susirgimo atveju ap mokėjimas už išbūtą laiką ligo ninėje vad. „hospitalizacijos“ draudimu. Per du pastaruosius metus tuo pasinaudojo apie 1 ir 1/2 mil. žmonių ir už juos su mokėta virš 300 ml. dolerių. Švietimo ministerijos įsteigi mas ir pirmi rimti žingsniai ben drai sutvarkyti ir centralizuoti sų gyventojų svetimbe jo kios diskriminacijos (švietimo sistemoje Kanadoje, ypač pra džio bendro švietimo, yra dar viduramžinyje stovyje), libera lų valdžia pašalino protekcio nalizmą (savųjų protegavimą).

dedi gailėtis iniršusio žvėries ir paties žmogaus, kada bulius jį ragais pradeda mėtyti ant smė lėtos ringo aikštės. Bet kur ten — ispanas šaukia „ole“, kada jėtim pataikoma buliui į nuga rą — švilpia, kada papuostas įvairiaspalvės jietys, nukrenta į žemę. Prisipažinsiu, tik gerą pusvalandį išsėdėjau bulių ko vų aikštėje, nors visos „rungt y nės“ tęsėsi beveik tris valan das. O ispanas galėtų išbūti vi są naktį ir jam niekuomet nen u sibostų. Tai dalis jo gyvenimo.

K. Baronas.

Juliette, sentimentaliomis dain o mis vėl pasirodys CBC-TV še s tadieniais (po ledo ritulio rungtynių).

giliai įleidusį šaknis iš Union Nationale partijos valdymo lai ky. Ji įvedė tvarką atiduoti vie šuosius darbus tik iš varžytinių, t. y. pasiūlymams atlikti nuva tytus darbus už mažesnę kai ną. Tuo būdu, per du metus, li beralų valdžia jau sutaupė pro cūcijai apie 18 mil. dol. Prie Union Nationale valdžios tų darbų vykdymas būdavo ati duodama privataus paskirsty mo keliu. Kova su kriminali niais nusikaltimais, policijos pertvarkymai ir t. t., tai vis sri tys, kur liberalų valdžia akty viai pasireiškė.

Elektros suvalstybinimo klau sime opozicija vengia tiesiog i niai pasisakyti. Matomai ban do gaudyti suvalstybinimo priešininkų balsus, kurių yra ir gi tam tikras skaičius, pasidav u sių kapitalistinių trustų propa gandai, o gal būt ir paramai.

Iš tų pačių šaltinių skleidžia mi visoki gėsdinimai — dėl fi nansinių sunkumų (suvalstybi nimas pareikalaus tučtuojaus apie 300 milijonų dolerių!), bendrovių turtą išperkanti, ne sugebėjimų, nuostolių, adminis tracijos keitimas, dėl nusto jo mo mokesčių, kurie įplaukdavo į atskirų miestų kasas, mokes čių pavidalu iš privatinų elekt ros įmonių ir tt.

Visa tačiau tai vaizdžiai de

Populiarus bosas Jan Rubes penktadieniais vėl vadovauja ži nomoje CBC radio programoje „Songs of My People“. Joje muzikos dalyvauja ir Ivan Ro apart tradicinės įvairių tautų manoff orkestras su choru.

Šį kartą aš stengsiuos bend rais bruožais aprašyti šachma tų teoriją.

Pradėsiu papasakodamas charakteringą nuotykių iš pasau lio meisterio Aliochino gyven: mo. kuris tą titulą turėjo du kartus: 1927—1935 ir 1937—1946 metais.

Vieną kartą Aliochinas lošė simultaną prieš keliasdešimt lo šėjų. Vienas iš jų vis išsitrauk davo iš kišenės šachmatų kny gą, kai Aliochinas atsitolinda vo nuo jo lentos. Tokiu būdu jis padarė 10 gerų ėjimų. Po to Aliochinas padarė ėjimą, kurio čia minėtas šachmatininkas ne begalėjo surasti knygoje. Kai pasaulio meisteris apėjo dar vieną ratą, lošėjęs nebeįskentė neprasitaręs: „Keista, bet jūsų ėjimo nėra knygoje“. Į tai Alio china satsakė klasiškai: „Tas nieko nereikšcia: aš esu knyga“. Tas pasakymas padeda apibū

mentuota ir išaiškinta Min. pir mininko p-no Jean Lesage'o ir mineralinių išteklių ministerio p-no Rene Levesque.

Reikia neužmiršti, kad elekt ros energijos suvalstybinimas tai nėra koks nors Min. Pirn. Jean Lesage sugalvotas feno menas. Visos Kanados provin cijos, išskiriant tik Quebec'ą ir New-Foundlandą, jau turi sa vo rankose elektros energiją. Quebec'o provincija buvo tuo klausimu toli atsilikusi.

Liberalų valdžia pasistatė sau pagrindinį tikslą — emancipuo ti turtingą žemės turtais Quo be c'o provinciją ekonomiškai, perimant pagrindinius energi jos šaltinius — elektrą, savo ži nion ir suorganizuoti reikiamą kapitalą, tikslu atsipalaiduoti nuo svetimo, dažnai Quebec'o provincijai labai nepalankaus. Pastacių provinciją ant tvirtų kojų ekonomiškai Lesage'o valdžia galės drąsiai vykdyti užsibrėžtą gyventojų gerbūvio ir kultūrinės reformos, kaip tai: visuotinio sveikatos draudimo įvedimą (kurį numato įvesti ar timoj ateity) visiems prieina mo švietimo, susisiekimo, pen sijų ir tt.

Man atrodo, kad jau vien tik iš tų sumetimų aukščiau ke le tos konkrečių duomenų,—mes turime pilną pagrindą pasitike ti pažangia ir teisinga liberalų valdžia ir iš savo pusės suteikti jai aktyvią savo paramą lapkri čio mėn. 14 d., š. m. Quebec'o provincijos parlamento rinki muose.

J. Viliušis, buvęs Lietuvos Seimo narys.

dinti šachmatų teoriją, kuri yra meisterių ir didmeisterių prakti ka.

Šis apibūdinimas nėra tiks lus, bet yra tinkamas popula riam šachmatų teorijos suprat i mui.

— Šachmatų teorija gali bū ti paskirstyta į tris pagrindines grupes: debiutus, vidurio lošinį ir baigmę (endšpylį).

Daugiausia knygų yra para šyta apie debiutus. Nežiūrint to fakto, kad pirmosios debiutų knygos pasirodė prieš keletą šimtmečių, vis dar atsiranda naujų variantų arba seni debiu tai ištraukiami iš apdulkėjusių archyvų. Pagrindiniai debiutų daviniai yra: išvystyti savo fi gūras, trukdyti priešininkui pa statyti figūras ar pėstininkus į patogesnes pozicijas ir užimti ctntrą su pėstinink, ar fig. Kaip tai tiksliausiai įvykdyti, rodo storos šachmatų knygos, kurio se glūdi ilgų amžių patirtis. Ge riausi pasaulyje debiuto teoreti kai yra šie didmeisteriai: buvęs pasaulio meisteris Euwe, estas Keres ir čekas Pachman.

Vidurio lošimo teorija turi mažiau literatūros, nes čia dau giau reikia vadovautis principi pais, negu variantais. Šioje sri tyje yra žymiai pasidarbavę didmeisteriai Euwe, Nimcovi čius, Pachman ir Fine, taip pat ir meisteriai Panov ir Romano vsky. Čia daugiausia nagrinėja ma: centras, atviros linijos, dvi gubi ir atsilikusieji pėstininkai, praeinantieji pėstininkai, dviejų rikų persvara prieš rikį ir žirgą ir t. t.

Baigmės teorijoje analizuoja mos padėty, kuriose yra ne daug figūrų ant lentos. Čia pa prastai išaiškinama, kada užten ka pėstin. ar pozicinės persve ros laimėti partiją. Taip pat dažnai parodomi būdai, kaip reikia teisingai suloti tipišką baigmės pozicijas. Šoje srityje moderniškuose laikuose dau giausia pasireiškė Rusijoje gy venęs meisteris Rabinovičius, amerikiečių didmeisteris Fine („Basic Chess Endings“), so vietų didmeisteris Auerbach ir žymus prancūzų teoretikas Chéron.

Šachmatų teorijos žinojimas šiais laikais yra „conditio sine qua non“ ne tik visiems didmei steriams ir meisteriams, bet taip pat ir ekspertams bei „A“ kla sės lošėjams, kurie nori pasiek ti „padorių“ rezultatų. Nors te oretinis žinojimas neišlošia par tijos, bet jis padeda sėkmingai perplaukti sudrumstus ir suku ringus šachmatų vandenį.

Ignas Žalis.

FIRIJU GIRIA

ROMANO EPILOGAS

Voratinčiai nesidraiko be vėjo

40.

Silgalis ir Kalnėnas į saugumą ne drauge buvo pakviesti. Silgalis anksčiau. Jis, kaip ir Barvainis, Gorkio gatvėje susi rado kvietime nurodytą namų numerį, bet iškėbęs jokios ne rado. Įėjusį pasitiko sargybinis, kuris sakė reikšią dar pa laukti.

Silgalis daug nesijaudindamas laukė sprendimo, kurį jam nesė likimas, lyg kelneris patiekalą lėkštėje...

Neilgai jam teko laukti tarytojo kvietimo. Pasitvirtino Barvainio pasakojimas apie jo teje įstaigoje atsilankymą. Ne simpatiškas Silgaliiui pasirodė tarytojas tuojau jį prašnekinęs.

— Tamsta su ordinatorium Barvainiu kalbėjai apie kaž kokią sąjūdį, — be jokių įžangų pradėjo tarytojas ir įdėmiai sužiudo Silgaliiui į veidą. — Apie kokią sąjūdį jūs kalbėjote?

— Apie sąjūdį? — nuduodamas nieko nežinąs, apie ką jis klausiamas, patraukė pečiais Silgalis.

— Jūs gi kalbėjote, ir Barvainis man tą patvirtino.

— Tur būt kalbėjome apie Amerikoje vykstantį sąjūdį dėl negrų, jų teisių sulgytinimo su baltaisiais klausimu, nes „Tarybinėje Klaipėdoje“ apie tai buvome skaitę, kaip pasiro dę, tuo pačiu metu...

— Natūralu, kad venu ir tuo pačiu metu galėjote apie tai skaityti... Natūralu, kad taip galite ir atsakyti, — kaž kaip dviprasmiškai pastebėjo tarytojas, — nes juk jus galėjo Barvainis painformuoti. Tiesa?

— Gal ir galėjo taip būti, bet vis dėlto man gydytojas Barvainis apie tai nieko nėra sakęs, — užsigynė Silgalis, nes gerai žinojo, kad sovietiniai saugumo organai tokiais atvejais griežtai įsako niekam nieko apie tardymus nesakyti, išspėdami, kad bet koks prisitarimas apie tardymą, gresia ištrėmimu ar ba kalėjimu. Ir Barvainis, nors jaunuosius savo kolegas ir ispėjo, bet taip pat pastebėjo, jog jis jiems „nieko nesakė“, su jais „nesikalbėjo“ tardymo klausimu.

— Gerai, — sūtkio tarytojas. — O sakykite, tada jūs nieko daugiau nekalbėjote? — prisipykęs klausinėjo Silgalį.

— Kalbėjome, savo profesijos reikalais, kaip kasdien.

— Prie progos sakykite, ar jūs nieko nežinote apie 1956 metų įvykius Vilniuje?.. Jūs tada rodos buvote dar studen tas?..

— 1956 metais dar buvau studentas. Tai buvo mano baigminiai metai... — ir nustojo kalbėjęs, manydamas, kad gal pirmąją klausimo pusę jis užmirš.

— Taip. Gerai. Bet nieko jūs negirdėjote apie atsiti k mą Rusų kapuose? Prie Basanavičiaus paminklo? Ir vėliau, po to?

— Girdėjau, tiesa, bet juk apie tai kalbėjo visas miestas...

— O jūs pats arčiau prie tų įvykių nebuvote? Nestebė jote iš arčiau?..

Silgaliiui po kelių metų pirmą kartą pasidarė karšta. „Vel nias!“ — staigaus stabtelejimo metu pagalvojo Silgalis. — „Matyti jis informuotas, kad mano ten būta“. Silgalis ten tikrai buvo ir savo nagus gerai prikišo, tiktai laimingai išsisu ko, tiesiai sakant — oblavos metu paspruko, kai jo gi kole gas Bubulį ir Bazelytę pagavo ir Sibirian ištrėmė. Ištrėmė ir eitę kitų studentų, jei ne tada, tai vėliau.

— Tai kodėl neatsakote į klausimą? — pakartojo tardy tojas.

— Į koki klausimą — apsimesdamas užsimiršęs pakiau sė Silgalis.

— Jūs neatidus. Aš klausiau, ar jūs nebuvote arčiau, ar įvykių kasoje nestebėjote iš arti.

— Ne. Aš tiktai girdėjau tada kolegas kalbant apie tai, — kratėsi Silgalis.

— O studentus Bubulį ir Bazelytę jūs pažinojote?

— Taip. Jie mano kurso buvo...

— Ar jie mediciną baigė drauge su jumis?

— Ne. Jų tų metų baigiančiųjų tarpe nebuvo...

— Tai kodėl?

— Nežinau. Jie po tų įvykių fakultete daugiau nepasiro dę, ir aš nežinau, kur jie dingo ir kur jie dabar yra...

— O gal žinote, girdėjote?

— Ne. Ne. Jei žinočiau, pasakyčiau. Jie tada dingo ir jokių žinių...

Silgalis jautė, kaip jį išmuša prakaitas, bet laikėsi.

— O gal norėtumėt sužinoti, kur dabar jie yra? — dvi prasmškai paklausė tardytojas.

— Man nėra nė mažiausio reikalo brautis į nesavo reike lus...

— Gerai pasakėte... Tai dar ir laikykite... Aš šian dien klausimų daugiau neturiu. Do svidanija...

Tardytojas perleidė akimis išeinantį Silgalį nuo galvos iki kojų. Silgalis to nematė, bet gerai jautė, lyg kas tamsoje jį būtų nužiėgęs prožektorium.

Išėjęs į gatvę Silgalis pajuto, kad trūksta oro ir giliai atsi kvėpė. Bet geras ūpas jam neskubėjo grįžti. Tarytum kojos apsunko, ir jas sunku buvo kilnoti einant. Irėjo jis nesamo ningai pirmąją pasitaikiusią kryptim, kaip vedė gatvė. Tik tai priešgę kryžgatvę pagalvojo, kur einąs.

Sugrįžęs į ligoninę, Silgalis tą dieną dirbo nesėkmingai.

Sesuo Vassa, pastebėjusi Šilalio elgsenos ir judrumo pakiti mą, ilgai nedrįso jo kalbinti, nors šiaip jau ji visada Šilgaliiu buvo susidomėjusi ir susižavėjusi. Galų gale ji neišlaikė ir paklausė:

— Daktare, atsiprašau, bet jūs negaluojuate šiandien?

— Negaluoju, sesele, — trumpai atsakė ir vėl nutilo. Vassai nemaloni buvo ši tylą, todėl ji vėl bandė kalbinti. Ypač, kad ji gydytojui užjautė. Gal ir daugiau. Jo nerimas jai atrodė, kaip ir savas.

— Gal daktarui geriau būtų eiti namo ir pailsėti...

— Ačiū, sesele, bet aš nesijaučiu sergąs... Gal tiktai kiek susierzinęs, o gal taip šiandien atrodau. Manau, man tas pareis... — ir nusišypsojo. Vassai atrodė tai daugiau negu šypsna. O gal taip ir ištikrųjų buvo. Juk dažnai žmogus ne sąmoningai ką padaro, iš nujautimo, gal dėl nekartą galvotų minčių, išgyventų svajų, išvaizdavimų.

Silgaliiui išėdo mintin kažkodėl daugiausia tardytojo pri minimas jau praeitim tapusių 1956 metų. Reikšmingų metų. Tada visas Lietuvos jaunimas buvo suklusęs Berlyno, Lenki jos ir Vengrijos įvykiams. Karštesnieji akademikai neišlaikė pakilusių vilčių ir subangavo, kaip plačioje kolūkių dirvoje ja vai. Ne. gal kaip audros metu giria, kai susiūbuoja trąskeda mi lūžtančiomis šakomis medžiai, kai susvyruoja jie iš pašak vių visais savo tvirtais kamienais, kai per jų viršūnes ir šakas švilpia blaškydamiesi vėjai...

Silgalis gyvai prisiminė 1956 metų įvykius, ypač Vėlinių dieną ir pasirušimus jai.

Silgalis gyveno studentų bendrabutyje. Vengrijos įvykiai tomis dienomis jau buvo pačiame įkarštyje. Studentai jau ne rimavo. Bendrabučiuose daugiau buvo kalbų apie sukilimus, negu rūpesčių mokslu. Vykto ištisi mitingai.

Vėlinių diena — gera proga masiniam susirinkimui. Ir stu dentai, pagauti sukilimų ūpo, jau iš anksto pradėjo ruoštis. Buvo paruoštos trispalvės, vainikai, numatyti padėti ant Basa navičiaus kapo.

Rasų kapuose sena tradicija Vėlinės yra didelė diena, kada tikstančiai vilniečių susirenka, stato ant kapų žvakutes, gieda giesmes, sudaro vaikštynes nuo kapo prie kapo žynių jų asmenų — poetų, dailininkų, rašytojų, visuomenininkų, tau tos vyrų. Rasose gedulas susilieja su patriotiniais jausmais, ašaras nušluosto kylaš iš jų džiaugsmas, kad grožis ir tiesa yra palikę negriuvančius paminklus, prie kurių žmonės eina ir atiduoda pagarbą...

Studentai Vėlinėms atsidėję pasiruošė. Silgalis buvo ini ciatorių tarpe. Ir dabar tardytojas...

Būs daugiau.

Balys Sruoga Miunchene

Iš Dr. Erich Müller - Kamp atsiminimų (rankraštis).

Dr. Erich Müller - Kamp yra vokiečių rašytojas, išleidęs eilę literatūros kritikos raštų, originalių apysakų ir vertimų eilėmis ir proza iš rusų kalbos. 1924 m. rudenį jis viešėjo pas B. Sruogą Kaune. Vėliau, Hitlerio režimui užėjus, nepaisant B. Sruogos perspėjimų, bėgdamas nuo nacizmo, išvyko į Maskvą, dėstyti vokiečių kalbos ir literatūros svetimų kalbų institute. Nenorėdamas būti komunistinio režimo įrankiu, laikėsi nepriklausomai, reiškė savo nuomonę. Už tai buvo suimtas ir nusiųstas į Solovkus. Po dvejų metų draugų pastangomis, kaip Vokietijos pilietis, jis buvo išgelbėtas iš šios baisios koncentracijos stovyklos. Sugrįžęs į Vokietiją, bet gi pateko į Hitlerio kalėjimą. Vėl draugų padeda mas išėjo į laisvę, dirbo korektoriaus darbą įvairiose leidyklose, pusiau slapstydamasis. Po karo apsi gyveno Bonn mieste.

1921 metai. Karą jautėm dar iki kaulų smegenų, ir sielą tebedrumstė išgyvenimai, kurių protas negalėjo pilnai suvokti. Nepajėgdami nieko išspręsti, šaukėm ir raitėmės iš skausmo. Tai buvo ekspresionizmo besiveržiančių jausmų laikas, išsivadavusios lyrikos ir dramatinės rebelijos žydėjimo laikas. Ta tai galiojo ne vien Vokietijai. Visos Europos jaunimas judėjo ir nerimo. Tačiau Vokietijoje viskas įgijo ypatingai opias formas.

Mes buvome grįžę iš Rytų ir Rusijos. Didžiulė galybė mūsų akyse sugriuvo, naujos valstybės susikūrė, naujos tautos su savo savitumais iškilo mūsų akiratyje. Ką mes prieš tai žinojome apie Lietuvą? Dabar ji buvo gyva, pasireiškė politiškai ir kultūriškai, sudarė naują vietą Europos visuomenėje. Pačioje Rusijoje kūrėsi kažkas negirdėto, kažkokia nauja, visoms esamoms priešiška, visuomenė.

Reikėjo nugalėti susijaudinimą, galvoti iš esmės, įsigyti žinių, kad galima būtų susivokti riedančiuose įvykiuose. Su tokiu nusistatymu nuėjome į universitetus. Aš ėjau į auditoriją norėdamas išsiaiškinti Rytų klausimais. Kelis metus esu išbuvęs prie kulkosvaidžių Rokito nos pėlkėse. Paskui patraukėme į Ukrainą, išgyvenome Kijevą, Charkovą, o Bielgrade ir Valuiukose kovojome prieš Raudonąją armiją, alsavome Rusijos oru, jos žmones pa juokdavome ir pamėgome. Dabar norėjome žinoti. Visas pasaulis šnekėjo apie rusų žmogų. Lenino mokslas daugeliui atrodė kaip išganymas. Dostojevskis pasidarė mados rašytoju. Reikėjo kiek pasitraukti į šalį nuo triukšmo ir pažinti da lykus iš pagrindų.

Auditorijoje buvo tylu. Reikėjo galvoti. Aš nuėjau pas Erich Bernecker, geriausią to laiko slavistą. Berneckeris buvo slavų filologijos profesorius Miuncheno universitete, tai buvo žymus kalbininkas, bet vidutinio masto literatūros istorikas. Nedaug klausytojų telankė jo paskaitas apie rusų literatūros istoriją. Ilgainiui smalsuliai pasišalinę, liko tik mažas būrelis. Tarp jų dėmesį kreipė vienas augštas laibas žmogus su protingu kaimietišku veidu kupinu sulaikomo susijaudinimo ir vidinės įtampos bei sudvasinimo. Tai buvo Balys Sruoga.

Iš pirmo žvilgsnio galima buvo jį pastebėti: tai nebuvo eilinis studentas, vienas iš tų, kurie stropiai seka paskaitas, viską pasižymi ir išmoka tam,

kad kada nors taip pat stropiems mokiniam pakartotų. Ne, šis jaunas žmogus buvo kažkas ypatingas. Jis nieko ne užsirašinėjo, jis klausėsi, galvojo, kartais galvos linktelėjimu pritardavo, dažniau betgi pa neigdavo. Jis aiškiai turėjo savo nuomonę. Kas žinojo, ko kius jis autoritetus pripažįsta?

Slavistikos seminare teko man su juo susipažinti. Didžiulė salė antrame universiteto augšte, dar šandien tarp visuotinių rūmų griuvėsių išsilaikiusi, virto nedaugeliui slavistikos studentų tikrą prieglobščiu. Ten buvo šilta ir šviesu. Čia galima buvo ramiai pasikalbėti.

Mieste triukšmingai buvo reiškiamos įvairios nuomonės politiniams klausimais. Studentai reikšmingai būrėsi į korporacijas ir sąjungas. Meniniai kabinetai, rašytojų kabinetai, darbininkų susirinkimuose virto virė pasipiktinimas dėl suirutę revoliucinių grupių po tarybų sukilimo sugniaužimo. Hitleris kalbėjo cirke triukšmingai pritariant smulkiems miestiečiams, kuriuos įvarė į nusiminimą sunkios taikos sąlygos ir infliacija. Mes kentėjome badą ir šaltį. Mūsų mintys buvo pilnos prieštaravimų.

Seminaras buvo susirinkimų, svarstymų, tyrinėjimo ir ramios pokalbių bei žmonių suartėjimo vieta. Ten ir aš gavau suartėti su mažkalbiu, užsivėrusiu savyje žmogumi iš Lietuvos. Susitikime bei interpretuodami senų senovės paslaptį „Balandžių Knygą“ ir žengėme kartu į platų Rytų tautosakos pasaulį, kurį jis man atskleidė. Ten jis buvo lyg savo namuose. Kūnu ir siela Balys Sruoga rašė tada savo Dainų tyrinėjimą, kurį jis vėliau buvo pateikęs Berneckeriui kaip disertaciją.

Anais studijų metais jo nevaržė jokia sistema. Jis gyveno su nieku nesusirišęs. Vienas J. A. V. laikraštis („Naujienuos“, vert. pastaba) siuntinėjo jam dolerių. Už kelis dolerius infliacijos sudraskytoje Vokietijoje tada galima buvo puikiai gyventi. Švabingo šiaurėje, Miuncheno universiteto ir meno kvartale, Sruoga turėjo pasi

slaptą studijų vietą. Jis gyveno su nieku nesusirišęs. Vienas J. A. V. laikraštis („Naujienuos“, vert. pastaba) siuntinėjo jam dolerių. Už kelis dolerius infliacijos sudraskytoje Vokietijoje tada galima buvo puikiai gyventi. Švabingo šiaurėje, Miuncheno universiteto ir meno kvartale, Sruoga turėjo pasi

slaptą studijų vietą. Jis gyveno su nieku nesusirišęs. Vienas J. A. V. laikraštis („Naujienuos“, vert. pastaba) siuntinėjo jam dolerių. Už kelis dolerius infliacijos sudraskytoje Vokietijoje tada galima buvo puikiai gyventi. Švabingo šiaurėje, Miuncheno universiteto ir meno kvartale, Sruoga turėjo pasi

POEZIJA

Iš Balio Sruogos 1942 - 3 m. išverstos Sam Bencili dramos „Apsiautalas“ (rankraštis).

Poezija, messera, kaip gėlė:
Alsuoja ir gyvena tik šviesa.
Tenai tik žydi nuostabiai, atgimsta,
Kur saulė kaitina ir šviečia ryškiai.
Atrodo man, kad reikalo nebūtų
Vingriais drabužiais sielą jam dabinti.
Juk jei tik širdį magina kūryba,
Girdėt savaime šauksmas jos galingas!
Pažvelg saulėlydžio metu į sodą,
Saulės perkeistą į burtų kraštą:
Ar sugėbėjai tu atjausti jį?
Jei taip — esi poetas. Nes širdis —
Tai atgarsis pasaulio paslaptim.
Širdis visatos džiaugsmą gobiai geria,
Tą džiaugsmą, kurs visus gaivina,
Kurio net mirdamas nieks neišsiginis!

vės troškimas buvo beribis.

Aš nuvedžiau Balį Sruogą pas savo bičiulius ir draugus. Mes sėdėdavome maištaujančių menininkų atelieris ir disku tuodavome su Oscar Marija Graf, kuris tada rašė savo knygą „Wir sind Gefangene“. Nors mūsų pažiūros iš esmės nesiskyrė, tačiau tarp mūsų ir Balio Sruogos visad buvo praraja. Mūsų veržimasis į laisvę buvo sentimentaliai intelektuali listiškas. Sruogos gi laisvės siekimas turėjo savyje kažką giliai žemiško. Čia savaime reiškėsi jo paties būdas, kurio mes nepažinojome. Sruoga buvo Lietuvos kaimo žmogus, kuriam laisvė reiškė tą patį, kas žemė, šviesa ir dangus. Jis ne šiojo gamtos chaoso savyje ir nugalėdavo jį savo paties kūryba.

Tais metais Balys Sruoga rašė lyriką. Eilėraštyje jis pats save apvaldydavo, įjungdamas į jį laisvę ir įstatymą. Kartais jis skaitydavo man savo eilėraščius. Aš nesupratau jų turinio, tačiau žodžio muzika sukeldavo man įvairius vaizdus stiprios, beribės Rytų žemės, su jos banguojančiais javų laukais, su plačiu, augštu dangumi, ir, aš jaučiau tuose eilėraščiuose kažką kūniško, kas mane giliai jaudino ir paguldavo. Gyvieji ryšiai su tėviškos žemės atpalaidavo Balį Sruogą nuo to vargo, kurį vargome mes, jo vokiškieji draugai, bejėskodami kelių į laisvę. Jam nereikėjo jokios partijos, jokios krypties ar gupės laisvei iškovoti. Jis pats jį savyje nešiojo. Tai buvo jo laimė, kurios mes jam pavydėjom, ir kuri vėliau, kai nelaisvės sistema jį priverstė prieštintis, virto jo paties lygiai, kaip ir mūsų, nelaime.

Anais studijų metais jo nevaržė jokia sistema. Jis gyveno su nieku nesusirišęs. Vienas J. A. V. laikraštis („Naujienuos“, vert. pastaba) siuntinėjo jam dolerių. Už kelis dolerius infliacijos sudraskytoje Vokietijoje tada galima buvo puikiai gyventi. Švabingo šiaurėje, Miuncheno universiteto ir meno kvartale, Sruoga turėjo pasi

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., III., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

KULTŪRINĖ KRONIKA

KITATAUČIŲ NUOSTABĄ KELIANTIS LIETUVISKAS REIŠKINYS

Pradedamas siuntinėti naujas Lietuvių Enciklopedijos tomas.

Visokių tautų žmonės negali atsistebėti sužinoję, kad lietuvių emigracijoje leidžia enciklopediją. Pamatę gi L. Enciklopedijos tomas, dar daugiau nu stemba ir jų pasgrožėjimui nėra ribų. Ypač stebisi rusai, kurie turi didžiulę emigraciją ir, kaip jie sako, vis dėlto nesugeba enciklopedijos listi.

O Lietuvių Enciklopedija eina toliau, vis tobulėdama ir įgaudama labai gražią formą.

Lapkričio 15 dieną pradeda mas siuntinėti prenumeratoriams naujas, XXVII, tomas, kurį redagavo iki SE Pr. Cepėnas ir nuo SF—J. Girnius.

Šiame tome įdėti ilgesni straipsniai: Saulės-Siaulių kautynės, savanoriai, savitarpinė pagalba, savivaldybė, savizudybė, scena, Sėda, seimas, seimelis, Seirijai, sėjomaina, selekcija, Senasis testamentas, senatas, senkatalikiai. Sebijai, Seredzius, Sibiras, sidabras, simbiozė, sinagoga, Sintautai, Sirija, skaičiavimo mašinos, Skaltva, Ska pėskis ir tt. Daug iliustracijų.

Lietuvių Enciklopedija dar galima užsiprenumeruoti; galima ir išsimokėtina. Kas tuo interesus, tesikreipia į Nepriklausomą Lietuvos enciklopedijos nešleis. Mokslus baigęs jaunas ypač tuo turėtų pasinaudoti. Per Ne priklausomą Lietuvą keli šimtai tautiečių yra įsigiję Lietuvių Enciklopediją, patarnausime ir naujiems prenumeratoriams. N. L. redakcija mielai interesus painformuos. Kreipkitės adresu: 7722 George Street, LaSalle, P. Q. Canada.

V. GALINIS APIE PERPLAUTŲJ SMEGENŲ RASŲTOJUS

Konkrečiai V. Galinis „Per galę“ sustoja prie K. Inčūros. K. Inčūra, kaip ir A. Miškinis, buvo nugalėtojas Sibiro, vieton, kur išplaukė smegens. A. Miškinio operaciją pasisekė. Mo toriniai centrai pasiekti, ir A. Miškinis jau gieda okupacijai himnus. Inčūra perėjo per tą laboratoriją, bet, pasak P. Galinį, vis dėlto nepakankamai jam išplauti smegens. V. Galinis, Maskvos samdiny, Inčūrai priekaištuoja, kad vis dėlto Inčūra dar turi kaika savo, plo vimas nedavęs reikalingų pasėkmių.

O Putina - Mykolaitis, matyti, visiškai nutildė. „Sukilėliai“, kurių buvo parašyti jau trys to

me jo kalbos. Daugelis iš mūsų, kurie jį tada, anais laikais Miunchene, pažinojome ir mylėjo me, buvome įsitikinę, kad nors jo paties kūryba turėjo giliai šaknis įleidusi į Lietuvos žemę, iš tikrųjų buvo europinio masto.

Kai Balys Sruoga grįžo į savo tėvynę, Miuncheno draugų ratelis nebeteko didelio akstinio to tikrai laisvos asmenybės pavidale, ir mes labai jį pasi gesdavome.

mai, nepasirodo. Ir supranta ma: kaip gi galima istoriniu veiku kalu parodyti teisybę... Rusas visada turi būti geras ir teisingas, nesvarbu, kad ir carinis...

Vyresniojo brolio neliesk...

SOKEJĄ IR CHOREOGRAFĘ

Birutė Vaitkūnaitė YHM-WA pakvietė šokių demonstracijai katu parodyti teisybę... Rusas visada turi būti geras ir teisingas, nesvarbu, kad ir carinis...

Malonu pažymėti, jog Birutė Vaitkūnaitė jau trečią sezoną yra pakviesta prancūzų televizijoje, auklėjančioje jaunimo programoje vesti ritmiką ir modernųjį šokį. Šio sezono programą vadinamą Am — Stran — Gram, vyksta šeštadieniais, 11 val. ryto.

Taip pat malonu pastebėti, kad mūsų menininkė yra prancūzų gerai įvertinama ir jai suteiktos galimybės pasirodyti grupinėm choreografijom ir kitoje programoje.

DAILININKĖ ELENOS URBAITYTĖS

antroji solo meno darbų paroda bus surošta New Yorko nuo lapkričio 11 dienos iki gruodžio 1 dienos, 178 — 2nd Avenue. Atidarymas lapkričio 11 d., paroda atidaryta kasdien 1—6 valandomis, išskyrus pirmadienius.

Dailininkė E. Urbaitytė pirmąją solo parodą (one man show) turėjo 1961 metais gegužės mėnesį.

Dail. E. Urbaitytė yra dukterė buvusio žymaus advokato ir vienos iš suomių veikėjų J. Urbaičio, gyvenusio Šiauliuose, bet Lietuvoje okupanto rusų nukankinto Sibire.

Dailininkė E. Urbaitytė modernistė, turinti žymių kūrybių polėkių, susilaukusi gero amerikiečių spaudos įvertinimo bei parodos lankytojų priėjimo.

LIETUVIAI MOKYKLŲ KOMISIJOS TARNYBOJE

Montrealio katalikų mokyklų komisijos centro tarnyboje yra du lietuviai turį svarbias pareigas: A. Pundzius yra prapagos skyriaus vedėjas ir I. Janušas mokyklų mokinių tautų pomųjų kasų vedėjas.

A. JONYNAS ir J. POŽĖRA

Oi, ta kirmėlaitė...

10.

Pagaliau jis susirado stalčiuje ilgai įieškotą popieriaus lapą, pačiupo iš kišenės parkerį, užtrenkė stalčių. Raudonikis stovi prieš jį su savo sąrašu sutrikęs, nebežinodamas, kaip pasi elgti.

— Nešk savo viršininkui, — atkiša Balaišis priraitą popieriaus lapą. — Tegu pasidžiaugia.

— Pareiškimas?! — kone dainuote išdainuoja Raudonikis, išspūsdamas akis. — Pareiški mas...

Vyriausiojo tvardymasis baigėsi. Kraujas vėl plūsteli į jo skruostus:

— O ką? Manote, — išsitiesia jis užstalėje, — palinkusią liepą radote: laipiosit kiek norėsit, šmeižit, kritikuosit, o aš tylėsiu, kaip pjauna mas avinas? Ne ant tokio pataikėte. Pasiųskite užtes. Kitas atneš į profsąjungos kasą ir tuos te besikritikuodami patys! Ir be manęs avinų kelis rublius, kuriuos savo darbu ir prakaitu su krapšte, atsiprašys ir savo laimingas. Tik ne aš... Ir ko jie šiandien visi į mane žiūri? Įtūžęs

Balaišis, matyti, nori ir kitus į nemalonumą įvelti. Vienam nesmagu. Tik tegul jau negalvoja, kad mes čia visi pareiškimus paduosime. Nėra čia ko kolektyviškai demobilizuotis. Jei gu jau esi individualistas, tai ir bėdoj neįieškok kolektyvo.

Ir vis dėlto mano širdis minkšta. Sunku išlaikyti Balaišio žvilgsnį. Rodos, taip ir reikalauja, kad aš jį paremičiau.

— Kam taip karščiuotis, — sakau taikiai, — paskui galėsite...

— Tu pats galėk, — atšauna Balaišis. — Visi jūs dabar nekalti avinėliai. Mane vieną papjausite ir liksite švarūs. — Ir, atsigręžęs į Raudonikį, rėktė išrinkia: — Ko stovi? Nešk gi greičiau! Tegu džiaugiasi, praeties liekanų atskratęs...

Taip, taip, tegu Raudonikis neša. Gal ir geriau, kad reikalas pats išsispęstų. Kam čia tu didelių skandalų. Jeigu jau vienas įklimpo, tai kam klampinti kitus. Iš tų triukšmingų susirinkimų naudos dar niekam nebuvo. Progai pasitaikius, reikės Balaišiui kokią taurelę konjako pastatyti.

8.

Ir suprask tu dabar viršininkus: žmogus praskalo, pats savo kaltę suprato — pareiškimą neraginamas padavė. Atleiskit, ir visas reikalas baigtas. Bet kur tau. Šaukia visus niekuo de

tus bendradarbius į susirinkimą, pasiruošti įsaką. Man atrodo, kad čia ir Tabaliaus piršteliu pikišti. Šokinėja tik po koridorių, trūkčioja pečiais, kiekvieną praeinantį už sągų graibšto:

— Iš esmės reikia svarstyti iš esmės... Šaknų pajieškoti reikia...

Jieškok, jieškok. Pats plikas kaip tiltikas ir kitiems pavydi. Turėtų žmogą ir bent porą vaikų — kitaip uždainuotum.

Valdyboje šiandien iš pat ryto bruzdesys, šnibzduliai, pikti pasiūlymai. Bendradarbiai skyriuose stulso apgulę, koridoriuje būreliais susitelkia. Net piktas. Nežinia, ko jie ten kuždasi. Priečiū, paklausyčiau, bet žmona griežčių griežčiausiai uždraudė į šią bylą kištis. Ty lėk, liepė, tylėk kaip žemė, lyg tavęs šis reikalas visai nelieštų. Kol pirštu į tavę neparodys — tylėk. Nuleisk galvą — debesies praeis neužkludės, ir vėl gyvensime kaip gyvenę.

16.00¹) susigrūdusius sekretoriato bendradarbius Raudonikis paslaugiai pakviečia į viršininko kabinetą. Pastaruoju metu, prisidėjus kovai su biurokratizmu, vis rečiau betenka sėdėti viršininko kabinete. Užtat net truputį neįjauki, nepatogu peržengti slenkstį. Taikau atsisėsti šalia Zigmo Strelčiūno, jaučiu, kad jis lengvai

¹) 4 bal. po pietų (12 plius 4).

Kosmonautai Mėnulyje

IŠ MĖNULIO MATOMAS SAULĖS UŽTEMIMAS

(Tęsinys)

Sekančią Mėnulio parą, kai Saulė artėja prie zenito, kosmonautai gali stebėti labai įdomų reiškinį. Saulė savo paros judesyje eina slėptis už Žemės. Tai Saulės užtemimo Mėnulyje pradžia. Išsiaiškinkime Mėnulyje matomą Saulės užtemimo priežastį.

Žemė sulaiko patekusius į ją Saulės spindulius, ir erdvėje iš kitos Žemės pusės susidaro šešėlio kūgis, kurį supa šešėlio nuopjautas kūgis. Mėnulis judėdamas aplink Žemę, patenka į šešėlio kūgį. Dėl to ir įvyksta Saulės užtemimas.

Jeigu Mėnulio orbitos plokštuma sutaptų su ekliptikos plokštuma. Saulės užtemimas įvyktų kiekvieną Mėnulio dieną Žemės pilnaties metu. Tačiau Mėnulio orbitos plokštuma palinkusi į ekliptikos plokštumą 518'. Todėl Žemės jaunaties metu Mėnulis gali būti tokiame atstume nuo savo orbitos mazgo, kad užtemimo nebūs: Saulė tokiu atveju praeis į šiaurę ar į pietus nuo Žemės.

Kada Saulės užtemimas įvyksta Žemėje, Mėnulis uždengia Saulę iš vakarų pusės, pamažu ant jos užslinkdamas. Mėnulyje užtemimo eiga visiškai kitokia. Saulė judėdama iš rytų į vakarus, savo Mėnulio paros judėjime vis artėja prie tos dangaus dalies, kurioje tuo metu yra Žemė. Stebint iš tam tikro Mėnulio taško, bus matyti, kaip vakarinis Saulės pakraštys palies rytinį. Žemės pakraštį (Saulės užtemimo pradžia), ir Žemės vos pastebimai priartės. Toliau Žemė vis labiau ir labiau uždengs Saulę. Pagaliau antrasis Saulės kraštas (rytinis) suapsu su rytiniu Žemės kraštu. Sutemus ir stos ta vyšninė raudona tamsa, kuria mes gėrimės, stebėdami mėnulio užtemimą iš Žemės. Termometras smarkiai nukris ir po 2 val. temperatūra nuo plus 1301 pasieks minus 90 l, atseit, sumažės 220 l C.

Didingas vaizdas atsiveria prieš kosmonautų akis, kai rytiniai arba vakariniai Saulės ir Žemės diskų kraštai sutampa — Mėnulio paviršius įgauna žydrai žalsvą, paskui fantastiškai tamsiai raudoną spalvą. Iš rytinės Žemės pusės išsisklaidys raudona chromosfera, už jos per kelis Saulės spindulius

nusidrieks Saulės vainikas. Be to, į rytus ir vakarus nuo Žemės disko skleisis didžiuliais kilyio pavidalo iškyšuliai, nudažyti rožinė spalva. Tai Zodiako šviesa. Paskui hromosfera iš rytų pusės ima mažėti, pasišlėps už Žemės ir vėl pasirodys vakarų pusėje. Jeigu Saulės užtemimas įvyksta tą momentą, kai Mėnulis yra viename savo orbitos mazgų, tai, esant pilnam užtemimui, tam tikrą momentą Saulės centras sutampa su Žemės centru. Šiuo atveju rytinė ir vakarinė matomojo vaizdo dalys bus simetrinės. Paskui iš vakarų pusės vainikas didės tol, kol Saulės spindulys pasirodys iš po vakarinio Žemės krašto. Šioje fazėje pilnas Saulės užtemimas, trukęs beveik dvi valandas, baigiasi: kosmonautai jau bus ne pilname šešėlyje, o pusės-je ir jame iš bus iki visiškai Saulės išėjimo iš po Žemės disko.

KOSMONAUTŲ KELIONĖ I MĖNULIO ŠIAURĖS AŠIGALĮ

Apsidairę kosmonautai tam tikru raketiniu lėktuvu, galinčiu vertikaliai pakilti ir nusileisti, patrauks į Mėnulio šiaurės ašigalį ir įveikę 2725 km kelį apskritimo lanku, nusileis šalčio jūros rajone.

Žvaigždėtojo dangaus vaizdas Mėnulio ašigalyje bus visiškai kitoks, negu iš Žemės matomo Mėnulio disko centre, kuris yra netoli Mėnulio pusiaujo. Jeigu Mėnulio orbitos plokštuma sutaptų su ekliptikos plokštuma, tai stebėtojai, esančiam ašigalyje, Saulė ir Žemė judėtų būty statmena ekliptikos plokštumai, tai stebėtojai, esančiam regimuoju horizontu. Vaizdas tada būtų nepaprastas. Kiekvieną Mėnulio dieną Žemės jaunaties metu įvyktų pilnas Saulės užtemimas. Stebėtojas ašigalyje dėl Mėnulio paviršiaus nelygumų neamatytų, tačiau, pasikėlęs į koki nors kalną ar kraterio briauną, galėtų jį stebėti. Kaip atrodytų Saulės užtemimas, jeigu jis įvyktų horizonte? Kai Saulė uždengtų Žemės diskas, būtų matoma chromosfera ir Saulės vainikas. Pastarųjų fone ryškiai išsisklaidys keisčiausių formų ugnies liežuviai — uprotuberancai. Palei horizontą į kairę ir į dešinę

MONTREAL

KLB MONTREALIO SEIMELIO PREZIDIUMO PRANEŠIMAS

Seimelio Prezidiumo pirmi ninkui A. Rusinui iš einamųjų pareigų, ir iš prezidiumo sąsta to pasitraukus, jo pareigoms, lapkričio mėn. 4 d. posėdyje išrinktas Juozas Šiaučius.

Tolimesnis prezidiumo sąstas pasilieka be pasikeitimų. Sekretoriaus pareigas užims vienas iš prezidiumą įeinančių kandidatų.

Posėdyje nutarta, iš esamo Vasario 16-tos gimnazijai fondu, gmnazijai pasiūsti vieną šimtą dolerių prie to pridėdant ir Tėvo L. Andriekaus O. F. M., už Maironio minėjimui ke

per didelį atstumą lyg didelio paukščio sparnai išsisklaidytų du rožinės spalvos kyliai, Zodiako šviesa. Kosmonautai matytų pusę užtemimo, kita pusė slėptųsi už horizonto. Vaizdas būtų fantastinis: tarytum milžiniška pabaisas su juoda galva (pusė Žemės disko), apvedžiota rožiniu, o vėliau perliniu — sidabrinu vainiku, kuriame kai kur matomi ugniniai fontanai, išskleidami savo sparnus ties horizontu, prarijo Saulę, ir ilgam — maždaug 2 valandoms.

Kadangi Mėnulio orbitos plokštuma nesutampa su ekliptikos plokštuma, ir Mėnulio su kimosi ašis nėra statmena ekliptikos plokštumai (kampas ne status, o lygus 8821'), Saulė ir Žemė pusę savo kelio bus netoli nuo horizonto, kitą pusę žemai virš horizonto, ir užtemimai vyks ne kiekvienos Žemės jaunaties metu, o tik kai kurių.

Tarpinėse lygiagrečiose tarp Mėnulio ašigalių ir pusiaujo vaizdas bus kitoks, nes Saulė ir Žemė judės įvairiame augštyje virš horizonto ir priklausomai nuo Mėnulio geografinio plokščio, kuriame bus kosmonautai.

Aprašyti visus astronominius reiškinius, kuriuos pamatys kosmonautai Mėnulyje, nedideliam straipsnyje neįmanoma. Nėra abejonės, kad kosmonautai artimiausiu metu nusileis Mėnulio paviršiuje ir pamatys visus įdomius astronomijos reiškinius, kurie labai skiriasi nuo tų, kurie matomi Žemėje.

honės išlaidoms padengti 25 dol. auką, viso 125 dol.

Seimelio prezidiumas T. L. Andriekei už auką maloniai dėkoja.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas ruošiamas gruodžio 9 d. Aušro vartų salėje, ruošia kūrėjai — savanoriai, kariai Ramovėnai ir Mindaugo kuopos šauliai.

Prezidiumo nutarimu, gruodžio ir sausio mėnesiai skelbiami mūsų apylinkės šalpos vaikus mėnesiai. Tuo reikalu peraus rinkėjus plačioji Montrealio visuomenė bus prašoma tai paremti.

Montrealio Lietuvių Seimelio Prezidiumas.

RASTA NESKELBTŲ J. TUMO - VAIŽGANTO LAISKŲ

„Pergalė“ (10 nr.) skelbia, kad Centriniam Valstybiniam Archyve Vilniuje rasti ne skelbti J. Tumo - Vaižganto laišškai. Jie esą rašyti dr. K. Jo kantui, žinomam visuomenės veikėjui, nepriklausomos Lietuvos ministeriui. Kai Tumas minėtu laiškus rašė, Jokantas buvo uolus „Vilniaus žinių“, vėliau „Vilties“ bendradarbis. Juose atsispindi mūsų kultūros istorijoj žinomi nesutarimai tarp vad. tautinės ir katalikiškosios krypties atstovų „Vilties“. Vienas laiškas rašytas 1907 m. sausio mėn., kiti 1912—1914 m. laikotarpiu. Kai kurie laišškai nušviečia rašytojo gyvenimą Lietuvoje.

● Rašytojų klubas jaunųjų rašytojų sekcijon prisiima naujienas: kritikė G. Marekaitė ir prozininkas J. Aputis.

Įvairūs DRAUDIMAI Vacys Žižys

Istaigos VI 2-1427.
Namų LA 3-1084.

CALL FOR CALVERT

E. Wasylshen
Public Relations Representative

Office:
750 Lucerne Road, Mount Royal
RE. 1-9676

Residence:
DU. 9-7065

CALVERT V-I-P

(243-D) A rare and distinctive Canadian Rye Whisky.

CALVERT HOUSE

(243) Lighter flavour, delightful taste.

CALVERT OLD RYE

(242-B) Blended with choice whiskies aged in 20-year-old cask.

Užsakymai vestuvėms, sukaktuvėms ir visoms kitokioms progoms vykdomi greit ir sąžiningai.

Mirtis sovietiniam pragare

Iš H. Tautvaišienės Tautų kapinynas Sibiro tundroje.

25.

„Greičiau, greičiau, tik greičiau be kalbų!“ — šūkavo ša kinėtojai. Ir viršininkai neilgai beplaukinėjo laiveliu palei krantą, besižvalgydami, kaip pakrantėje vyksta vergų „įdarbinimas“, nes jie gi turėjo pranešti, kad stengiamasi įvykdyti planas, ir kad čia dirbama išsijuo sus. Man pranešė, kad esu pakirta į valstybės žvejus. Apie žvejybą neturėjau nė mažiausio supratimo.

Rankas galėjau kilnoti tik iki alkūnių,

šanariai buvo sutinę, cingos žaidžios dar neišnykusios. Bet ne geresnės sveikatos buvo ir jaunuoliai bei kitos siunčiamos moterys. Jos turėjo daugiau vergų, nes reikėjo prižiūrėti ir aprūpinti savi vaikai. Nurodytu laiku buvau pakrantėje. Ap sirengiau iš namų atsivežta avikailių skrandute, kuri nuo šalčio ir drėgmės buvo sutrūnijusi, iki juosmens nupuvusi, bet aš ją buvau aplopiusi, apsiuvusi maišo lopais ir tą pat medžiagą paplatinusi. Susijuočiau virvagaliu, apsiūriau kaklą, pasiūčiau skudurines pirštines, pririštas virvele, apsiaviau klumpėmis su mediniais padais, apsimaukšlinau starnos odos kepurę, kurią buvau iškeitusi iš jakuto.

Atėjo ir mano bendradarbis. Tai buvo Lietuvos studentas T. Buvo malonu matyti, kaip šis

jaunuolis, išvargęs poliarinė na kti, apsiirėngęs skudurais, lang vai judėjo. Aš jį mačiau, žie mai įpusėjus,

cingos ir parazitų parbloktą. Tada jis atrodė ne visai pilno proto. Jis buvo netekęs savo vietos ant narų, susirietęs į ka muolių snausdavo prie ugniaku ro, kol jį nuvežė į izoliatorių. Tik vakar buvo mirus jo tėti na. Visai neseniai mačiau ją pusnuogę, ant narų besėdinčią, nes geriausius savo drabužių ga balus buvo atidavusi vaikams. Jų tėvas vargo Krasnojarsko stovyklose, sesuo ir jaunametis broliukas buvo įjungti į žvejy bos kolchozus.

Nors šis jaunuolis gana nepa lankiai į mane pažiūrėjo, bet iš iprasto mandagumo padėjo man ilipti į vadinamąjį laivą. Milžiniško ūgio Astrachanės žvejys - instruktorius Tumin vy ko drauge su mumis. Mokėmės žvejoti 8 metrų ilgio tinklu. Jaunuolis irklavo, o aš turėjau užmesti ir ištraukti tinklą.

Pūtė stiprus ir aštrus šiaurės vėjas. Bangos, atsistumiant nuo kranto, smarkiai supo mūsų laivą. Mane pagavo baimė, buvo šalta, o pajudėjus

smarkiai gėlė kūnas.

Instruktorius metė ir traukė tinklą pats, tarsi manęs čia ne būtų buvusios. Jis nereikalavo, kad jam padėčiau, nors aš ir siūliausi. Vanduo buvo pakilęs,

Nukelta į 6 psl.

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

u mo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir

moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių.

Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

C. H. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.

PRANEŠAME

MŪSŲ NAUJĄ ADRESĄ

282 St. Catherine East

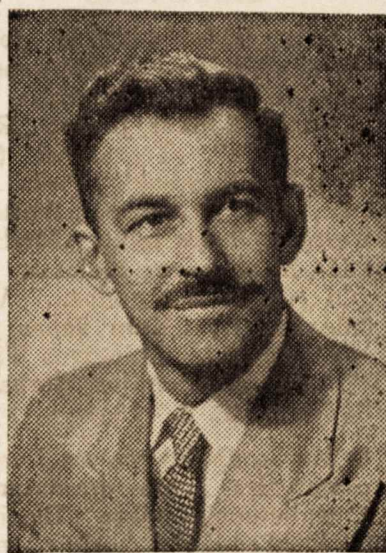
(kampas Sanguinet)

antras aukštas

UN 1-6687

Marin
PORTRAIT

PIRMOJI KOMUNIJĄ
VESTUVĖS-SUKAKTUVĖS

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGŠTOS KOKYBĖS
RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Prez. J. Skučas. RA/ 2-6152. 6966—44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 9-4954.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis. Tel. R 7-0819.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CORP.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal.

Tel. VI 5-7623.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

DRUMMOND AUTO

REPAIRS

1190 DRUMMOND ST., PRIE DORCHESTER.

Tel.: UN 1-6608

LATVIŠKA ĮMONĖ

Taisomi visų rūšių automobiliai.

Darbas garantuotas.

Greitas patarnavimas.

Prieinamos kainos.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que.

Tel. RAymond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

N. Liet. Konsulas P. Polišaitis

SUKAKTUVININKAS

S. m. spalio 29 d. Lietuvos Respublikos Konsului Aleksandriui Polišaitiui sukako 70 metų amžiaus. Lietuvos (laisvos, nepavergtos) Konsulas A. Polišaitis šiemet mini trigubą sukaktuvę. Pirmos sukaktuvės yra jo 70 metų amžiaus. Antros sukaktuvės yra jo 40 metų Lietuvos Valstybės diplomatinės tarnybos. Trečios sukaktuvės yra 25 metai jo darbuotės Sao Paulo lietuvių kolonijoje.

Mūsų garbingas jubilatas, gimęs prieš 70 metų, būtent 1892 metais spalio 29 d. Panevėžio apskr., augstaitis. Kotsulas A. Polišaitis užaugęs Lietuvoje, didžiausią savo gyvenimo dalį yra praleidęs užsieniuose. Savo jaunystėje ilgą laiką gyveno, mokėsi ir dirbo Rusijoje. 1915 metais jis baigė Kazanės karo mokyklą. Dalyvavo pa sauliniame kare, ir jam pasibai gus grįžo prie mokslo. 1922 m. baigė Tolimųjų Rytų Universitete Vladivostoke, Rusijoje. Besi mokydamas, dabartinis mūsų Konsulas A. Polišaitis, nuolat dirbo lietuviškose organizacijose: 1921 metais jo iniciatyva ir pastangomis buvo išleistas pir mas Tolimųjų Rytų lietuvių laikraštis: „Tolimųjų Rytų Žinios“, kurį A. Polišaitis redagavo. Be to, Vladivostoko mieste įsteigė Lietuvių Karo Komisiją, kuri, jam vadovaujant, rūpino si lietuvių dalinių Rusijoje steigimu bei lietuvių karių grąžinimo į Lietuvą reikalu.

tetą, įstoja Nepriklausomos Lietuvos valstybės konsularinėn tarnybą, pradedant ją Charbi ne. Kinijoje. 1925 metais pa kviečiamas į Lietuvą, bet tų pačių metų pabaigoje išvyksta į Hamburgą, Vokietijoje, kur buvo paskirtas vice konsulu. 1929 metais buvo paskirtas Lietuvos Valstybės konsulu Latvijoje ir tas pareigas ėjo iki 1931 m. Grįžęs į Lietuvą dirbo Užsienio Reikalų ministerijoje konsulariniame skyriuje. Dirbdamas U. R. Ministerijoje, A. Polišaitis uoliai dalyvauja Lietuvos šaulių S-goje, kur įsteigia priešcheminius kursus ir jiems vadovauja, paruošdamas keletą laidų instruktorių kovai su dujomis. Begyvendamas Kau nę, dalyvauja taipgi dar įvairiuose parengimuose bei organizacijose ir visuomeninėse veikime. 1938 m. paskiriamas Lietuvos Konsulu Sao Paulyje, kur tas pareigas eina iki šiam laikui.

Lietuvos Konsulas A. Polišaitis Sao Paulyje yra išvargęs ilgą ir gilią vagą Brazilijos lietuvių kolonijos visuomenės ir kultūros darbo dirvoje. Per 25 metus savo gyvenimo Brazilijoje dirbo lietuvišką darbą ir kruopščiai rūpinosi Lietuvos išlaisvinimo byloje, nenustodamas vilties, kad mūsų brangi tėvynė Lietuva greitu laiku su lauks laisvės ir nepriklausomybės.

Ilgiausių Metų!

Stasys Vencevičius.

1922 metais baigęs universitetą Sao Paulo, 23.X.1962 m.

PADEKOS

Mūsų brangiai mamytei

a. a. ONAI BUTKIENEI

mirus, visiems, lankiusiems Velionę ligoninėje sirgimo metu, atnešusiems gėles į laidotuvių namus, aukojusiems už Velionės sielą Šv. Misioms, atsilankiusiems į laidotuves ar palydėjusiems į Šv. Petro kapines, Londone, pareiškiusiems mums užuojautą laikraščiuose, laiškais ar žodžiu ar kitu būdu pasitarnavusiems a. a. Velionei, nuoširdžiai dėkojame. Dėkojame Kun. Mozgai už šventų Sakramentų suteikimą ligoninėje, Kun. J. Danieliui už gedulingas pamaldas prie Velionės karsto.

Nuliūdę sūnūs, dukterys ir šeimos.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

ATIDARYTAS TARPTAUTINIS TILTAS

Spalio mėn. 31 d. mūsų miestą turėjo neeilinį įvykį. Atidarytas tarptautinis („International“) tiltas per St. Mary upę jungiąs dvynukus — kanadie tišką ir amerikietišką — Sault Ste. Marie miestus.

Tilto statyba užtruko 2-jus metus ir kaštavo 20 milijonų dolerių. Tilto ilgis, su abiejų galų įvažiavimais, yra netoli 3 mylių. Šiuo tiltu yra sujungiami 2 ilgiausi Š. Amerikos plentai tai vadinamas „Trans - Canada Highway“, kuris perkerta visą Kanadą ir kurio ilgis apie 5000 mylių ir amerikietiškas „Inter State 75 Free Way“, kuriuo iš mūsų miesto galima nuvažiuoti į Tampa, Floridoje už 1500 mylių.

Ligi šiol iš mūsų miesto į J. A. Valstybes norint vykti, reikėjo keltis per St. Mary upę keltas — specialiais laivais, ku

rių persikėlimo darbas po 74 metų laikotarpio pasibaigė tilto atidarymo dieną. Pervaziavimas (nesvarbu kiek žmonių ar automobilių) per šį naują tiltą su sugrįžimu kaštuos \$1,80. Spėjama, kad tiltas pats save išmokės ligi 2000 metų. Pasakytinai savaitei, nuo penkto dienos vakaro ligi pirmadienio ryto, per tiltą pervaziavo 7380 automobilių ir sunkvežimių (iš abiejų pusių). Tikimasi, kad šis tiltas palengvins amerikiečiams turistams pasiekti Kanadą ir trauks juos kaip ir dabar nuvertintą Kanados doleris, o tas tiesioginiai ir netiesioginiai turės įtakos ir į mūsų miesto plėtimąsi bei augimą, kuris, skaičiuojama, apie 1980-sius metus, turės daugiau kaip 100.000 gyventojų.

Korespondentas.

St. CATHARINES, Ont.

VISUOTINIS APYLINKĖS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Lapkričio mėn. 18 d., 11 val., tuojau po pamaldų, lietuvių pranciškonų vienuolyno patalpose šaukiamas St. Catharines Apylinkės visuotinis narių susirinkimas.

Darbotvarkė: 1. Susirinkimo atidarymas, 2. Dienos pirmininko ir sekretoriaus rinkimas, 3.

Praeito visuotinio narių susirinkimo protokolo skaitymas, 4. Valdybos pranešimas, 5. Kontrolių komisijos pranešimas, 6. Valdybos rinkimai, 7. Kontrolės komisijos rinkimai, 8. Klausimai ir sumanymai, 9. Susirinkimo uždarymas.

Apylinkės Valdyba.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Filatelistų dr. jos biuletenis LIETUVA, kurio yra išėję jau keli numeriai. Redaguoja Eugenijus Petrauskas. Adresas: 7742 So. Troy Street, Chicago 52, Ill., USA. Biuletenis turi daug žinių apie pašto ženklus, jų rinkimą ir tt. Biuletenis leidžiamas dviem kalbomis — lietuvių ir anglų.

MIRTIS SOVIETŲ PRA...

Atkelta iš 5-to psl.

ir žvejyba nesisekė. Pagavome tik vieną žuvį, 3 kg gražų raudoną „teimeną“.

Neilgai žvejojė, instruktoriui įsakius, pasukome į krantą. Išlipdama patekau į šaltą vandens kelią. „Eik, bobule, ir ba raką, sušalpusi sėdyne“ — pasakė gerasis žmogus. Jis davė man gabalą žuvies.

Buvau labai patenkinta, kad taip greit pasibaigė pamoka, ir džiaugiausi gautu žuvies gabalu. Jutau, kad alkanas junuo lis taip pat buvo patenkintas, matydamas, kad turėsiąs žvejyboje atitinkamą padėjimą.

Tą pačią dieną mane pakvietė kontoron ir priskyrė prie žuvų sūdymo. Bet vėliau, kaip valstybinis žvejys,

kelias žiemos žvejojau,

leisdama tinklus po ledu.

Žuvų sūdymas vyko ant upės kranto. Ten suritino stalinai, įtaisė stalus iš lentų. Atėję į jakutę Starostina — meistris, direktoriaus civilinė žmona. Toms, kurios jai patiko, padalijo plono audklo prijuoste kėdes, šėnėms pridengti ir po peilį; žuvų viduriam išimti ir kraujui išgriebti liepė atnešti, jei kuri turi, savo šaukštus. Pastatė sargybas, kad saugotų valstybės turtą nuo alkanų šunų, išbadę jusių darbininkų — vergų ir nuožvėdų. Tuo sargu buvo suomė — tremtinė, pavadavusi tik rąjį sargą iš laisvųjų, komunistų, kuriam tad nereikėjo budėti ir šaltį būti; be to, tikram partiečiui, jei jis pats nestovėjo sargyboje, būdavo mažesnė atsakomybė — nereikėdavo atsakyti už trūkumus, jei jų pasitai kydavo. Tačiau tokių atsitikimų nebūdavo, nes, kad ir alkanos, sau lygus darbo draugo nenorėjome klampinti.

Buvome silpnos. Žuvims plauti vandenį nešėme iš upės, tempdamos medinius kibirus į statų krantą. Druska gabeno me pašlapusiuose maišuose ant nugaros iš tolimesnių vietų, o žuvį pristatinėjome sunkiais mediniais neštuvais. Druska ir vanduo, drėkindami aprangą, pasiekdavo kūną; kojos mirko vandeny, žuvų atšakos sužeidavo rankas, druska jas graužė, o šaltas šiaurys iš upės pusės svilino.

Bus daugiau.

Shirley Harmer šį rudenį vėl grįžta į CBC-Radio, du kartus savaitėje: antradienio ir ketvirtadienio popietėmis.

SUDAROMAS REPREZENTACINIS PAŠTO ŽENKLŲ RINKINYS

Juo rūpinasi speciali komisija. Šiam rinkiniui ženklų atsiunčia visi, kas tikrai jų turi ir kas ženklus tam reikalui aukoja.

Pašto ženklų paroda numa toma suruošti ateinančiais 1963 metais.

TEIGIAMAI VERTINA J. MEKO FILMĄ

Liepos mėn. Poreta Terme (Italijoje) įvykusiame kino festivalyje pirmąją premiją laimėjo New Yorko gyvenančio filmų kritiko Jono Meko filmas „Me džių ginklai“. Pranešdama apie tai, „Pergalė“ stengiasi kritiškai Amerikos gyvenimo vertinimą filme propagandškai išnaudoti.

● V. Rimkevičius parašė pjesę „Ratas“, kurioje žurnalisto gyvenimo fone keliama aktualūs sovietinio gyvenimo klausimai. „Ratas“ būsiąs dar šiemet pastatytas.

● „Žingsniai naktį“, netukus į ekranus išėisias naujas Lietuvos kino studijos filmas, pastatytas pagal V. Moziūro scenarijų. Jis vaizduoja Lietuvos komjaunuolių — pogrindininkų pabėgimą iš IX forto vokiečių okupacijos metais. Filme vaidins aktoriai J. Miltinis, G. Balandytė ir kiti.

● Panevėžio teatras parodys J. Josadės dramą „Liudą“.

GARSINIMAS

DĖMESIO KANADOS LIETUVIAMS.

Turim dvi labai svarbias knygas: (1) Dieviškasis Amžius planas, su brėžiniu; studijavimas Švento Rašto, 1/tomas. Šioje knygoje smulkmeniškai aprašo ateinančius laikus kas buvo išpranašauta prieš tūkstančius metų, koks buvo Dievo tikslas dėl visos žmonijos gerovės, aprašo kas bus įvykiata čia ant žemės šiam 7-tame tūkstantmetiniame amžiuje Kristaus Kara liavime. Knyga drobės apdarais, 368 puslapių, kaina, \$ 1. (2) Knyga Laikas Prisiartinio, studijavimas Švento Rašto, 2/tomas. Šioje knygoje smulkmeniškai aprašo Biblijos Antikristus, kas jie do vieni yra, k-kie jų darbai yra. Knyga drobės apdarais, 358 puslapių, kaina \$ 1.

Taipgi turime naująjį Testamentą su psalmėmis lietuvių patalioje kalboje, gražus viršelis, kaina tik \$ 2. Turim gražių giesmių rinkinį su 190 giesmių. 50 ct. Taipgi galima gauti ir dvi mažų knygelių ir traktatų. Bet tas dvi knygas kas perskaitys 1, ir 2 tomą, tikrai bus patenkintas ir savo širdį suramins.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

L. B. S. A. 212 E. 3rd, St. Spring - Valley, Ill., U. S. A.

PO 18-KOS METŲ RAUDONAI KINIJAI GRĖSIA ABSOLIUTUS BADAS

JAV Žemės ūkio ministerija paskelbė ekonominių tyrinėjų rezultatus, pagal kuriuos tvirtinama, jog raudonoji Kinija atsidursianti visišką bado pavojų, jeigu ji:

1) nesustabdys gyventojų prieauglio ir

2) neatsisakys kolektyvinio ūkininkavimo sistemos.

Pagal dabartinį prieauglio greitį tikimasi, jog 1980 metais R. Kinija turės vieną bilioną gyventojų (šiandien apie 660 milijonų). Tokiam skaičiui esama ūkininkavimo sistema visškai negalės parūpinti net nei minimumo, nes jau dabar Kinijai maisto stokuoja labiau, negu kad bet kada jos istorijoje.

Mao Tsetungo režimas, sako tie patys šaltiniai, remiasi esamomis generacijos paaukojimui karinės jėgos išsigijimo labui.

Kitais žodžiais, jam visai nesvarbu, kiek kiniečių išmirs bado, kol jis gali plėsti savo dominavimą grobdamas laisvąją Aziją.

Šis metodas visiškai nesiskiria nuo to, kokį naudojo Stalinas ir Chruščiovas kolektyviuojant Sovietų Rusiją.

Tik Mao turės kelis kartus didesnę alkaną minią, negu kad Stalinas ir Co. turėjo.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Valst. leidykla išleido: Jony nas A., „Paskutinė vakariene“. Satyrinė apysaka. Regratis, A. „Rastai“. Šimkus Jonas: „Ryt bus gražu“. Tomarienė S.: „Pasakų Sparnai“. Pieš. B. Demkutės. Homeras, „Iliada“. Vertė J. Balys ir kt. Medžio raiž. M. Pikovo. Kolasas, J.: „Oi Jūs, Godos godos...“ Vai čiūnaitė, J.: „Kaip žalias vy nas“. Lyrika. „Lietuvos TSR Mokslių Akademijos darbai“. Serija A. T. 2. (13).

● Marijampolės teatras šiemet pastatysiąs jauno dramaturgo J. Skliutausko pjesę „Iliuzijas ir kasdienybę“, kurioje vaizduojama žymaus lietuvių moks lininko prof. Normanto tragedija „saule užstojančių dangoraižių šešėlyje“.

žinomo poeto Jevtušenko eilė raštis, pavadintas „Stalino palikuonys“. Jame poetas simboliškai kreipiasi į sovietų vyriausybę, prašydamas patrigubinti prie Stalino kapo sargybą, kad mirusysis, o su juo kartu ir visi sa praeitis neprisikeltų. Jevtu šenko paaiškina, ką jis laiko stalinine praeitimi: nebojimą liaudies gerovės, pramanytus kaltinimus ir areštus nekaltų žmonių. Eilėraštyje skundžiama si, kad per daug žemėje yra Stalino palikuonių. „Man vai denas — rašo lyrikas, — kad prie Stalino karsto prijungia mas telefonas, kuriuo duodami nurodymai Hodžai“. Padaro ma aliuzija ir į Kiniją, kuri irgi gal gaunanti įsakymų iš mirusio diktatoriaus. Net ir paties poeto krašte dar esą daug pavojingų diktatoriaus palikuonių.

„Ne, Stalinas nepasidavė! Jis mano galįs savo mirtį laikyti ne įvykiu. Mes išnešėme jį iš mourozolejaus, bet kaip mes išveisime Staliną iš palikuonių?“

— klausia poetas. Maskvoje sukamos galvos, ką konkrečiai Jevtušenko turėjo minty, kai jis apie „kai kuriuos žmones“ savo eilėraštyje šitaip parašė: jis plūsta Staliną iš tribūnos, tačiau sapne ilgisi senųjų stalinininkų laikų. E.

SOVIETŲ PILIEČIAI IR PRIVATINĖ NUOSAVYBĖ

Partijos autoritetai priekais tauja sovietų piliečiams, kad jie per daug galvoja apie nuosavą vasarnamį („dač“) ir nuosavą automobilį, o ne apie komunizmą su jo visuomeniniais namais ir apie autobusų vi siems. „Komunistas“ ir „Kom somolskaja Pravda“ piktais straipsniais plaka privatinės nuosavybės kultą, kuris ypač išsiplėtęs tarp. vad. „kolchozininkų — pionierių“ Kazachstano plėšininėse. E.

● K. Sajos pjesė „Nerimas“ nagrinėja vyresnės ir jaunosios sovietinės kartos santykius. „Nerimą“ statysianti režisierė K. Kymantaitė.

Maurice Pearson (kairėje) grįžta į CBC-Radio. Ketvirtadieniais — „Maurice Pearson Show“ ir sekmadieniais — „On a Sunday Afternoon“.

TAUPLYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 8%.

Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną

išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,

o vakare nuo 4 val 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiktai penktadieniais ir pirmadieniais.

JUOZAS AUDENAS,

ekonomistas,

terpininkauja Mutual Funds investavimams: 252 Cleveland St., Brooklyn 8, N. Y.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 Northern Ontario Bldg

330 Bay Street.

Teirautis: G. Aleliūnas,

R. R. 5, Bothwell, Ont.

Telef. 150 J.3.

HAMILTON

MALONIAI KVIEČIAME HAMILTONO IR
APYLINKĖS LIETUVIUS Į ŠALPOS FONDO
RENGIAMUS VAJAUS UŽBAIGIMO PROGA

balių—šokius

Lapkričio 17 d., šį šeštadienį

ROBERTS RESTAURANT SALĖJE,

747 King St., East.

Šokiams gros BENNIE FERRIE orkestras.

Turtinga loterija. Geras bufetas.

Pelnas skiriamas šalpai!

Visi dalyvaukime!

Pradžią 7.30 val. vak.

H. Š. F. Komitetas.

SKAUTŲ RĖMĖJŲ VAKARAS,

spalių 29 d., praėjo. Nors publikos nesusirinko pakankamas skaičius, tačiau atvykusius reikėjo vertinti kaip nuosirdžiausius jaunimo rėmėjus. Tai teko patirti per dvejus mūsų v-bos darbo metus. Parduota bilietų tik truputį per 40. Išlaidos: salei, orkestrui ir skelbimams, siekė iki 267 dol. Neskaitytina, bet nuosirdi publika, matydama beviltingą rengėjų padėtį, dėjo pastangas esamą padėtį sušvelninti, beveik visiškai likviduodama 170 fantų loteriją. 2 laimės staliukai: Kun. dr. J. Tadarauko ir Coniession Garage lietuvių savininkų, davė 49, dol. pajamų. Darant išvadą, kad 267 dol. išlaidos, su labai mažu nuostoliu, padengė tokią mažą grupelę žmonių, reikiama tuos asmenis vertinti, daugiau negu 100% mūsų tautiniam supratime. Kartais jiems primetama nedėkinga kritika yra visai be pagrindo. Kur yra tikras reikalas, visuomenė pilnai supranta ir vertina. Neaiškus tikslas jei visuomenė ignoruoja, tai tam ji turi ir pagrįdą.

Skautų rėmėjų valdyba neranda užtikrinamą žodžių, išreiškiantį savo padėką šio vakaro dalyviams. Norėtusi kiekvienam asmeniškai paspausti ranką ir tariti nuosirdų lietuvišką aciu.

Lietuviai advokatai
**NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN**

Bar'sers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(betoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

TAUPYK IR SKOLINKIS KOCOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,
morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Penmans
WARRANTED
KNIT-GOODS

APATINIAI-KOJINĖS-T-M RŠKINI I

Visų dėmesiui!!

LABAI SVARBUS SPAUDOS BENDROVĖS
„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ NUTARIMAI

po dėsio nutarė

Kiek galima, paskubinu kraštinę Fondo sąjungą ir jį Vajaus talkininkus, prašant juos imtis naujų žygių ir kantis į tautiečius, ypač NL skaitytojus, kad jie skirti mūsišiai ndui įnašų.

Kol vyksta Mašinų Fondo vėjus, pratęsimas ir skaitytojų verbavimo vėjus. Visi nauji „Nepriklausoma“ vos“ prenumeratoriai, o taip pat ir tie, kurie kažkada buvo numeratoriais, bet dabar jau tokiais nėra — v-bos „Nepriklausoma“ „Lietuva“ gauna už pusę prenumeratorių kainos. Tiesis: Kanadoje už 2.50, Amerikoje už 2.75, visur kitur — toliau.

Išleisti naujomis mašinomis specialų leidinį, skirtą lietuvių įsikūrimui Kanadoje, drauge ir Mašinų Fondo vėjus talkininkams ir visiems dalyviams; šiam tikslui medžiaga jau dabar prašoma siųsti, su fotografijomis, Nepriklausomos Lietuvos adresu: 7722 George St., LaSalle — Montreal, Canada.

Jieškomi mecenatai. Yra tautiečių, dėl įvairių priežasčių patekusių į sunkumus, ligų, invalidumo ir kitų nelaimių, et nori „Nepriklausoma“ skaityti. NL redakcija nemokamai iunčia sanatorijoms, prieglaudoms ir kaikiurims pavieniams smenams, bet visų prašymų negali patenkinti. Ar neatstautiečių, kurie tam tikslui galėtų paaukoti po keletą dolerų šio fondo už savikainą tiems nepajėgiantiems užsimokėti? Jie būtų la kraštis siunčiamas dovanos. Jie galėtų būti atsiųsti.

Mašinų u'pirkimui jau pradėtas Viena jau paaukoti dalis jau nupirka o d' pagrindinių eina tiesiogiai e' ybos. Todėl yra didelis prašymas skubiau ir stipriau p' remti NL Mašinų Fondą.

Montrealio meras Jean Drapeau, neseniai perrinktas Montrealio meru - burmistru, šiomis dienomis išskrenda į Paryžių rūpintis, kad 1967 metais Pasaulinė paroda būtų suruošta Montrealyje. Principinį sutikimą jis jau yra gavęs, bet dabar vyksta su Krašto apsaugos ministru o pavaduotoju p. Sevigny, kad jau galutinai būtų gautas oficialus sutikimas ir Montrealio miesto stas galėtų pradėti pasaulinei parodai ruoštis, nes tai bus didelis darbas.

lys, pirm.; J. Antanaitis, vice pirm.; Vyt. Žižys, sekr.; Br. Vanagas, ižd.; L. Vachergas, narys parengimų reik., Kl. Bal tokas narys ūkio reikalams.

Tikėkime, kad klubo taryba su nauja energija stiprins Lietuvius namus visos Melburno lietuvių bendruomenės labui.

● Dail. K. Zapkaus kūrinių paroda susilaukė amerikiečių meilės. Jauną menininką dailės kritikai amerikiečiai vadina dideliu talentu.

● Kauno dramos teatras pirmą kartą parodė jau Panevėžio teatre pastatytą J. Mackonio lyrinę dramą „Ulijoną“ ir A. Gričiaus satyrines scenas „Ūsai ne padėjo“ ir į savo repertuarą planus įtraukęs K. Inčiūros kūrinių apie J. Žemaitę.

JUOKDARIAI...

Atkelta iš 2-ro psl.

bar išvedžioja, kad Kubos kriežė — tikra mums palaima... didelis laimėjimas.

Mizara: Tai jau peraiškus melas...

Bimba: Ot pasakei—melas! Mūsų gi visa santvarka laikosi melu nelygu. Gera meluoti sąsmėginta sistema...

Mizara: Nu matai, melas melu nelygu. Gera meluoti sąvo žmonėms, kurie turi tikėti melu ir negali jam pasipriešinti, bet kaip priversi melu tikėti laisvą žmogų...

Bimba: Tai pasakei! O kaip gi tiki štai mūsų draugai, Laisvės ir Vilnės skaitytojai?

Mizara: Nu tiesa, jie tiki. Eet ar ilgai ir jie tikės? Va, Rusijos žmonės buvo įtikinti, kad Rusija pralengs Ameriką, ir patikėjo, bet kai dabar ne turi ko valgyti, o kainas už produktus pakėlė, pradėjo kelti riaušes... Netiki, ką draugas Nikita sako...

Bimba: Žinoma, sunku su žmonėmis, kurie galvoja. Bet, Rojau, nenusimink, nes mums dar papaks avinų būrio, kurie mumis tiki.

Mizara: Cera! tu sakai, Antanai. Gud bai!

Mandrapypkis.

LAPAMS KRINTANT...

1,— Toks liūdnas, liūdnas rudenėlis, Toli mūsų tėviškė miela. Norėč nuplaukt su debesėliais, mano miela Lietuva.

2,— Norėč pabūt tėvų sodyboj, Toliais takeliais paėjėt. Išgirst dainele skambia gyva. Neinančiom dienom tikėt.

3,— Norėč kad šitą rudenėlį, Toliai krinta lapai geltoni, Nuplauktų juodi debesėliai, Ne drumstų vėjai taip pikti.

4,— Norėč suskint vainiką rūtų, Baltų žiedelių įmaišyt. Kad skausmo žemėje nebūtų, Visiems po žiedą išdalyt.

5,— Norėč paguost motulę seną, Kad grįš vaikai, sugrįš namo. Gimtajai žemei mes gyvenam, Mūs visos mintys Lietuvoj.

6,— Lietuvio siela nerami, Iki kol bus priešas jo name, Kovojęs niekad nenustos, Kol priešui kelia ne pastos.

K. Žižiūnas.

Šioms eilutėms yra parašyta ir muzika (solo).

Norintieji išgyti prašomi pri siųsti \$ 1.— Gaus kopijas.

Siųsti: Mr. K. Žižiūnas,

6571 — 10th Ave.

Montreal 36, P. Q.

„N. L.“ SPAUSTUVĖ

Gai jums reikia atspausdinti VOKAMS adresat, jums VIZITINES KORTELĖS, vestuviniai arba sukaktuviniai PAKVILIMAI vakarams, koncertams, pobūviams BILETAI, subūvinių arba parengimų PROGRAMOS, biznio ir profesijų reikalams REKLAMINIAI ATSISAUKIMAI, SKAITYTINIAI LAPELIAI, RECEPTŲ BLANKAI IR TILTIKŠMULKUS SPAUDOS DARBAI — Jūs neabejokite, „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ leidykla: 7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, arba telefon: 363-0000. Gai Jūs gausite visokią informaciją ir patarimą, kaip užsakyti, bus atspausdinta ŽEMIAUSIA KAINA. Jei tikrai Jūs Kanadoje galite gauti.

Priešmokyklinio amžiaus vaikų radio programos: CBC Playroom dalyviai: Joy Melean, Mary Syme, Bob Homme ir muzikinis vadovas Rudi van Dijk, savo pasakomis, žaidimais, poezija bei muzika užima vaikus rytais nuo pirmadienio iki penktadienio.

Apie Lietuvą kalbės Montreay inž. J. Miklovas

MONTREAL

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PERTVARKYMO DAR
BAI VYKDOMI TOLIAU

Spaustuvės patalpos
Patarimas — nesivėluoti, nes kas pasivėluos, negali žinoti, ką jis pralaimės. Visi lietuviai be jokių išimčių, kviečiami atsi lankyti.
NL B-vės V-ba ir Redakcija.

LITUANUS VAJUS
Meno kūrinų skirstymo bilietėliai grįžta. Labai esame dėkingi. Su džiaugsmu galima konstatuoti, kad ligšiol atsiska kė tam tikslui paaukoti ne dau giau kaip 10 asmenų. — visi ki ti deda vokan dolerį ir siunčia NL-vai. Širdingai dėkojame.

Bilietėlių grąžintojų daugelis atsiuntė ir adresų asmenų, ku rie, jų manymu, galėtų dalyvau ti Meno kūrinų paskirstyme, — visiems esame labai dėkingi. Svarbu gauti adresų asmenų, kurie yra lietuviai patriotai ir kurie ne tik už pasiūstus bile tėjus atsiunčia dolerį aukų, bet kurių

daugelis naujai užsiprenume ruoja Nepriklausomą Lietuvą. (Čia pastebėsime, kad visi nauji prenumeratoriai NL gauna už pusę metinės prenumeratos kai nos).

Loterinis bilietų traukimas įvyks gruodžio 1 dieną, šešta dieną, 6 valandą pradėdant. Tą vakarą bus visų suaukotų meno kūrinų paroda, bus sudaryta iš atsilankiusiųjų i tą vakarą komisija, kuri trauks laimingus bilietus. Bus muzika. Šokiai, veiks bufetas. Čia malo nu pasidžiaugti, kad A. Kava liūnaitės iniciatyva ir rūpesčiu susidarė būrys ponių, kurios su tiko to vakaro bufetui iškepti įvairių kepsnių. Esame labai dē kingi visoms ponoms, kurių pa vardes galėsime paskelbti, kai tik tai paaiškės.

Labai svarbu, kad šis vaka ras nebus paprastas šokių, pasi linksminimo ir laimėjimų trau kimo vakaras, bet jame

dalyvaus neseniai iš Lietuvos atvykęs inžinierius J. Miklovas, kuris padarys pranešimą apie gyvenimą Lietuvoje.

Jam galima bus duoti klausimų ir jis į juos atsakys taip, kaip iš tikrųjų yra. Jis jaunos kartos vyras ir jis papasakos, kaip jau čiasi ir kaip veikia Lietuvos jau nimas, kolūkiečiai, apie ką yra primelavęs Dr. Margeris, Miza ra ir kiti Lietuvos okupacijos šalininkai.

Kadangi vakaro programa didelė ir nepaprastai įdomi, tai jos pradžia paskirta 6 valandą.

Dr. J. SEMOGAS
5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2--4; 7--9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2--4 p. m.
trečiadienį 7--9 p. m.
šeštadienį 11--1 p. m.
PO 7-3175; namų DO 8-9583

NOTARAS
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas
Dr. R. CHARLAND
78 St. JOSEPH Blv. W.
VI 2-9958

Dr. E. ANDRUKAITIS
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

MILŽINIŠKAS BAZARAS

TREČIADIENĮ, LAPKRIČIO MĖN. 21 D.

Victoria Hall
4626 Sherbrooke St. W.,
nuo 10 val. ryto iki 11 val. vakaro.
ĮEJIMAS LAISVAS
Ruošia: Concordia Chapter B'nai B'rith Women.

Sunoco Service Station

SAV. L. RUGIENIUS
2750 Ontario ST. E.,
TEL. LA 2-2372.

ILGAMETĖ PATIRTIS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS
AUSROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Bazaras lapkričio 16, 17 ir 18 d., penktadienį nuo 7 val. v. iki 10 val. v.; šeštadienį nuo 5—11 val. v. ir sekm. nuo 12 v. iki 9 val. v. Loterijos bilietų traukimas sekmadienio vakare tarp 8 ir 9 val.

Šv. Elzbietos dr-jos šventė ateinančią sekmadienį 9 val. ry te šv. mišios ir bendra šv. ko munija, o po mišių pusrėčiai.
Rinkliava davė \$136.48.
Jaunimo susirinkimas sekma dienį, lapkr. 25 d. po sumos.
50 metų šv. Kazimiero para pijos steigimo pradžios suka k tuvs sueina sausio 1 d. Iškil mingas minėjimas rengiamas Naujų Metų išvakarėse. Pla čiau bus parašyta vėliau.

DLK VYTAUTO KLUBO ŽINIOS

Klubo nominacijos
Lapkr. mėn. 18 d., 2 val. po pietų bus klubo šėrininkų susi rinkimas, per kurį išstatomi ka ndidatai vadovaujantiems orga nams 1963 metams.
Kviečiame kuo skaitlingiau siai šėrininkus dalyvaut.

Klubo Vadovybė.

Arch Realities R'd.
Pr. Rudinskas, HU 1-2957
2415 Park Row East, N. D. G. pramonės įmonės. Premijos už naujų klientų nurodymą.

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

Taupyk ir skolinkis
SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
Bankas veikia: sekmadieniais: 10,30--1 val. A. V. par. salėje.
Šėtkiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirmadieniais nuo 10--12 val. ir nuo 7--8 val.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7--8 val. p. p.
3907 Rosemount Blvd. (W. of Pie IX) trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 8 v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 v.
Paskolų reikalais kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską, Rosemount darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU 1-2957.
Pirm. J. Bernotas, UN 6-2065. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.

TORONTO

TAUTOS FONDO KUN. P. GAIDOS

aukų vajus šiais metais užsitęsė labai ilgai, todėl, kad vajų grei čiau užbaigus šiuo prašoma vi sus aukų rinkėjus, kurie dar ne užbaigė aukų rinkimo atsilan kant į namus, prašome visus au kų lapus grąžinti TF-do kasi ninkui p. Kl. Dalindai iki lapkr. 12 d. 104 Evelin Cr. Toronto, Ont., tel. RO 7 8963, asmeni š kai ar paštu.

TF-do Toronto skyriaus pir mininkas L. Tomašauskas dėl ligos, eiti savo pareigų negali ir nuo š. m. lapkričio 2 d. atstisa tydino. Jo vietoje yra J. Dam baras.

TF-do Atst. Kanadoje.
SKAUTYBĖS JUBILĖJINIŲ METŲ

pamaldos, sekmadienį, lapkr. 18 d., 10 val., kurių metu pa mokslą sakys kleb. T. Placidus; giedos sol. Vėlyvis ir smuikuos prof. St. Kairys; vargonais pa lydės D. Skriskaitė. Visi skau tai-ės, renkasi 9.30 val. ryto pa rapijos salėje ir kavinėje pilnai tvarkingai uniformuoti, 5 val. p. p. tuoje pačioje Prisikėlimo salėje tuntu sueiga. Tuo po su eigos prasidės Skautorama, ku rios proirama užpildys abiejų tuntų skautai-ės. Ji bus įdomi ir turtinga. Po skautoramos— tėvų ir rėmėjų susirinkimas, ku rį kviečia komiteto pirm. A. Dilkus.

Pamaldose, tuntu sueigoje ir skautoramoje tėveliai ir prija u kiantieji kviečiami gausiai daly vauti.

Tuntinnkai.

BANKO „LITO“ REIKALAI

Sumažinamos palūkanos nekil nojamo turto paskoloms!
Narių santaupoms ir „Lito“ apyvartai augant, Valdyba nu tarė sumažinti palūkanas už ne kiln. turto paskolas nuo 7% iki 6¾%. Tas palūkanų sumažini mas naujomis paskoloms galio ja nuo dabar, o anksčiau išduo toms — nuo ateinančių metų pradžios.

Ar kuri nors kita skolinimo organizacija savo noru kada nors sumažino palūkanas jau seniau išduotoms paskoloms ne suėjęs jų terminui? Tatai gali daryti tik kooperatyvai, ku riams pirmoje eilėje rūpi ne pel nas, bet savitarpinė pagalba.

Visi lietuviai, kurie numato šiais ir kitais metais imti kilno jamo turto paskolas, kviečiami užsirašyti iš anksto. Jei būtų pi nigų trūkumas, tai paskolos bū tų duodamos užsirašymo eile. Iš antros pusės, užsirašymas ne įpareigoja paskolą imti, jeigu ji nebūtų reikalinga. Paskolų rei kalais skambinti Pr. Rudinskui, tel. H U1-2957.

Artėja Kalėdinis apsipirkimas.

Neužmirškite, kad dirbantiems arba turta turintiems nariams „Litas“ skolina iki \$250 be ži rantų. Pinigus galima pasiimti tuoju pasirašius atitinkamas formas. Lengvos sąlygos ir di desnės asmeninės pasko loms.

FRANK'S BARBER SHOP
Sav. lietuvis P. Vapšys
963 Melrose Ave., Verdun.

DISTR. ESTATE BOKERS

Pastatas, kuriame buvo mūsų raštinė nuo 1953 metų adresu 177 Sherbrooke Street West. yra nugriautas, todėl nuo rugsėjo 1 d. 1962 mus galite pasiekti tik vienu adresu: 3907 Rosemount Blvd. Montreal, Que. RA 2-2472. Maždaug už metų, kada naujas pastatas bus baigtas, tikimės sugrįžti į seną savo vietą.
Pastatai — Žemė.
Draudimas — Paskolos.
Sąskaitos „Lite“ Nr. 752.
P. Adamonis, RA 2-2472.

TAISAU IR DAŽAU
LENGVAS MAŠINAS.
LIETUVIAMS NUOLAIDA.
Skambinkite telef. DU 9-0571
V. Sušinskas.

ANNA EUROPIETĖ SPĖJĖJA!
Spėja iš kortų ir delno. Kalba įvairiomis kalbomis. Pataria ir gelbsti visuose klausimuose: meilėje, vedybose, biznyje ir t. t. Pslaptybės išlaikomos. Nepraleiskite progos ir kreipkitės tel. VI 9-6654.
3718 St. Denis St. Mtl.
nuo ryto 9 iki vakaro 9 val.